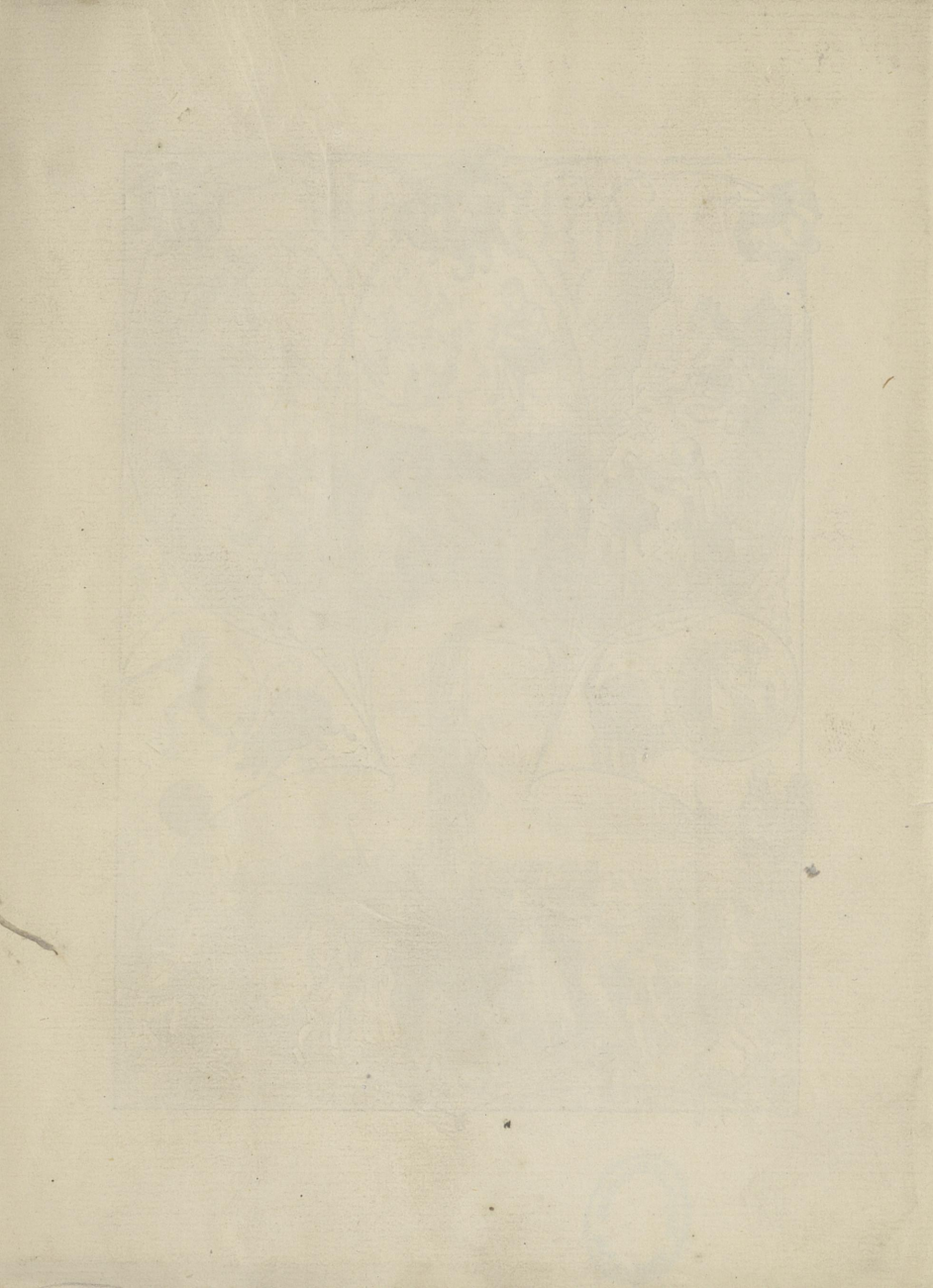

N.A./A. b 1618/51

87GA81912

Inletræet

1866.

Norske Folke- og Børne-Eventyr

fortalte

af

P. Chr. Asbjørnsen.

Christiania 1866.

Jac. Dybwad's Forlag.

Kjøbenhavn i Commission hos G. E. Gad.

Dregger & Christie's Postscript.

1. Hjemmusen og Fjeldmusen.

Der var engang en Hjemmus og en Fjeldmus, de mødtes i Skogsbrynet; der sad Fjeldmusen i et Hasletjær og plukkede Nødder.

„Gud signe Arbeidet,“ sagde Hjemmusen, „skal jeg træffe Skyldfolk her, saa langt ud i Bygden?“ sagde hun.

„Det var saa det,“ sagde Fjeldmusen.

„Du sanker Nødder du og drager til Hus“ sagde Hjemmusen.

„Jeg nødes til det, om vi skal have noget at leve af,“ sagde Fjeldmusen.

„Hansen er stor og Nødden er fuld i Aar, saa det kan monne i en sulten Skrot,“ sagde Hjemmusen.

„Det er vel det,“ sagde Fjeldmusen, og talte om at hun levede vel og havde det godt. Hjemmusen mente, at hun havde det bedre, men Fjeldmusen blev ved Sit og sagde, det var ingensteds saa godt som i Skogen og Fjeldet, og hun havde det selv bedst.

Hjemmusen sagde, at hun havde det bedst, og dette kunde de ikke blive fams om. Tilfidsst lovede de, de skulde komme til hverandre i Zulen, saa de fik se og smage, hvem som havde

det bedst. Hjemmuseu var den, som først skulde fare i Julegæstebud. Hun for gjennem Skog og dybe Dale, for endda Fjeldmuseu havde flyttet ned til Vinteren, var Veien baade lang og brat; det bar imod, og Sneen var dyb og løs, saa hun blev baade træet og sulten, før hun kom frem.

„Nu skal det være godt at faa Mad,“ tænkte hun, da hun kom frem. Fjeldmuseu havde krasset sammen nok saa brav: der var Røddesjerner og Siselrødder og andre Slags Rødder og meget andet Godt, som voxer i Skog og Mark, og det havde hun i et Hul langt nede i Jorden, saa det ikke frøs, og tæt ved var en Opkomme, som var aaben hele Vinteren, saa hun kunde drikke saameget Vand hun vilde. Der var nok af det som var, og de spiste baade godt og vel; men Hjemmuseu syntes, det ikke var mere end nødtørstig Kost.

„Med dette kan En livnære sig,“ sagde hun „men det er ikke rart, er det. Nu faar du være saa snild og komme og smage, hvorledes vi har det!“ bad hun.

Ja, det skulde hun, og det varede ikke længe før hun kom. Da havde Hjemmuseu samlet sammen af al den Julekost, som Kjærringen i Huset havde spildt, medens hun gik og var drukken i Juletiden: der var Østesmuler, Smørbeter og Talg og Klingsmuler og Rømmebroød og meget andet Godt. I Spildefadet under Tøndetappen havde hun Drikke nok, og hele Stuen var fuld af alle Slags Godmad. De spiste og levede vel, og der var næsten ingen Bund i Fjeldmuseu; for sliu Kost havde hun aldrig smagt. Saa blev hun tørst, for Maden var for stærk og fed, sagde hun, og nu maatte hun drikke en Gang.

„Det er ikke langt efter Dlet, her skal vi drifte,“ sagde Hjemmuseu og sprang op paa Kanten af Spildfadet og drak sig utørst; men hun drak ikke mere heller, for hun kjendte Juleløllet, og vidste det var stærkt. Men Hjelbmuseu syntes dette var et herligt Drikke, for hun havde aldrig smagt andet end Vand, hun tog den ene Supen efter den anden, og hun kunde ikke med stærkt Drikke; saa blev hun druffen, før hun kom ned af Koppen, og saa blev hun ør i Toppen og fik det i Tødderne, saa hun tog til at rende og springe fra den ene Øltønden op paa den anden, og til at danse og tumle paa Hylberne imellem Kopper og Krus og knistre og pibe, som hun baade var fuld og galen.

„Du maa ikke bære dig, som du var kommen udaf Berget i Dag,“ sagde Hjemmuseu; „gjør ikke sliq Styr og hold ikke sliqt Leven; vi har sliq haard Fut her,“ sagde hun.

Hjelbmuseu sagde, hun agtede hverken Fut eller Fant.

Men Katten sad paa Kjælberlemmen og lurede og hørte baade Snakket og Staaet. Med det samme Konen skulde ned at tappe i en Ølskaal og hun lettede paa Lemmen, smat Katten i Kjælderen og slog Kloen i Hjelbmuseu; det blev anden Dans det. Hjemmuseu smat ind i Hullet sit og sad tryk og saa paa, og Hjelbmuseu blev fastende med Gæt, da hun kjendte Katteskloen.

„Na, kjære min Fut, aa kjære min Fut, vær naadig og spar Liv, skal jeg fortælle dig et Eventyr,“ sagde hun.

„Kom med det!“ sagde Katten.

„Der var engang to smaa Mus,“ sagde Hjelbmuseu og

peb saa langsomt og ynkeligt, for hun vilde drage det ud saa langt hun kunde.

„Saa var de ikke alene,“ sagde Ratten, baade kort og tvært.

„Saa havde vi en Steg, vi skulde stege os.“

„Saa svalt I ikke!“ sagde Ratten.

„Saa satte vi den ud paa Taget, for at den skulde svalde sig vel,“ sagde Fjeldmusen.

„Saa brændte du dig ikke,“ sagde Ratten.

„Saa kom Ræven og Kraaken og tog og aad den,“ sagde Fjeldmusen.

„Saa æder jeg dig!“ sagde Ratten.

Men idetsamme skrælte Kjærringen Kjælberlemmen igjen, saa Ratten blev ræd og slap Taget. Og vips var Fjeldmusen oppe i Hullet til Hjemmusen; derfra var der en Gang ud i Sneen, og Fjeldmusen var ikke sen om at komme paa Hjemveien.

„Dette kalder du at have det vel, og siger at du lever bedst?“ sagde hun til Hjemmusen; „Gud glæde mig det mindst da for sliig en stor Gaard og sliig en Hauk til Fut; det var jo knapt jeg slap med Livet.“

2. „Goddag Mand!“ — „Øreskift.“

Der var engang en Færgemand, som var saa dumhørt, at han hverken kunde høre eller samle det, Nogen sagde til

ham. Han havde en Kjerring og to Sønner og en Datter, og de brød sig ikke om Manden, men levede lystig og vel, saalænge der var Noget at leve af, og siden tog de paa Borg hos Gjæstgiveren og holdt Gjæstebud og bedt Pag hver Dag.

Da Ingen vilde borge dem længer, skulde Lensmanden komme og pante for det de havde borget og ødet bort; saa reiste Kjerringen og Børnene til Skyldfolkene hendes og lod den tunghørte Mand blive igjen alene og tage mod Lensmanden og Lensmandsbrengen.

Manden gif der og stullede for sig selv og undreder paa hvad Lensmanden vilde spørge efter, og hvad han skulde sige, naar han kom.

„Jeg kan tage mig til at emne til Noget,“ sagde han ved sig selv, „saa spørger han mig om det. Jeg saar give mig til at tælle paa et Drestast.“

Saa spør han mig, hvad det skal bli, saa siger jeg:

„Drestast.“

Saa spør han mig, hvor langt det skal være, saa siger jeg:

„Op under denne Kvisten.“

Saa spør han, hvor Færgen er henne, saa siger jeg:

„Jeg skulde tjærebrede hende, nu ligger hun paa Stranden og er sprukken i begge Ender.“

Saa spør han: „hvor er den graa Mærren din henne?“
saa siger jeg: „hun staar paa Stalden søldiger.“ — —

Saa spør han: „hvor er Fæet og Sommerfjøsset dit henne?“ Saa siger jeg:

„Det er ikke langt unda; naar du kommer op af Bat-

ten, saa er du der strax." Dette syntes han var godt og vel overlagt.

Da det led om en Stund, kom Lensmanden, han var sikker nok, men Drengen hans havde gaaet en anden Vej om Gjæstgiveren, og der sad de nok og drak endda. „God Dag Mand!" sagde han.

„Øreffast!" sagde Færgemanden.

„Jasaa," sagde Lensmanden. „Hvor langt er det til Gjæstgiveren?" spurgte han.

„Op under denne Kvisten," sagde Manden og pegte et Stykke op paa Øreffastemnet.

Lensmanden ryftede paa Hovedet og glante stort paa ham. — „Hvor er Kjærringen din, Mand?" sagde han.

„Jeg skulde til at tjærebrede hende," sagde Færgemanden, „for hun ligger paa Stranden og er sprukken i begge Ender."

„Hvor er Datteren din?"

„Na hun staar paa Stalden og er søldiger," sagde Manden, han syntes han svarede baade godt og vel for sig.

„Na reis du til — — —" sagde Lensmanden.

„Ja, det er ikke langt unda, naar du kommer op af Bakken, saa er du der strax," sagde Manden.

3. Hanen og Ræven.

Der var engang en Hane, som stod paa en Møgghaug og gol og flærede med Vingerne. Saa kom Ræven til ham.

„God Dag!“ sagde Ræven. „Jeg hørte nok, du gol,“ sagde han. „men kan du ogsaa staa paa eet Ben og gale og blunde,“ sagde Mikkil.

„Det kan jeg baade godt og vel,“ gol Hanen og stod paa eet Ben, men han blundede bare paa det ene Dæ, og da han havde gjort det, saa brystede han sig og slog med Vingerne, som om han havde gjort noget Stort. „Det var vakkert“, sagde Ræven, „det er mest ligesaa vakkert, som naar Præsten messer i Kirken; men kan du nu ogsaa staa paa eet Ben og gale og blunde med begge Dæene paa een Gang? Det tror jeg knapt, du kan!“ sagde Mikkil.

„Det kan jeg vel,“ sagde Hanen og stod paa eet Ben og blundede med begge Dæene og gol. Ræven satte paa ham, tog ham over Ræffen og slængte ham paa Ryggen, saa han ikke fik gallet ud, før det var tilfjogs med ham, saa fort som Mikkil orkede at springe.

Da de kom under en gammel Kvistegran, slængte Mikkil Hanen i Ræffen, satte Foden paa Brystet hans og vilde tage sig en Smagebid.

„Du er en Hedning, Mikkil,“ sagde Hanen; „kristnet Fjolk forser sig og beder, før de æder,“ sagde han.

Men Mikkil vilde ikke være nogen Hedning, — nei Gud bevares — saa slap han Taget og skulde til at folde Hænderne og bede for Maden. Bips, fløi Hanen op i et Træ.

„Du skal nok ikke slippe for det,“ sagde Mikkil ved sig selv, gif saa bort og kom igjen med et Par Skaarefliser efter Tømmerhuggerne. Hanen kikkede og kikkede efter, hvad det kunde være.

„Hvad har du der?“ sagde han.

„Det er Breve jeg har faaet,“ sagde Ræven, „vil Du ikke hjælpe mig at læse dem, for jeg er ikke brevslynt selv.“

„Jeg vilde saa gjerne, men jeg tør ikke nu,“ sagde Hanen, „der kommer en Jæger; jeg sidder bag Væggen; jeg ser'n jeg ser'n!“ sagde han.

Da Ræven hørte, at Hanen klunkede om Jægeren, satte han til Bens det forreste han kunde.

Dengang var det Mikkell, som lod sig lure.

4. Verden lønner ikke anderledes.

Der var engang en Mand, som gik tilskogs og vilde hugge Hestestænger. Men han fandt ikke Skog, som var saa lang og rak og tætvoxen, som den skulde være, før han kom høit op under en Ur. Der hørte han Jammer og Skrig, som En var i Livsnød. Saa gik han bort og skulde se hvad det var, om det var Nogen som trængte til Hjælp, og saa hørte han det var under en stor Helle, som laa i Uren; den var saa tung, at der skulde mange Mand til at lette paa den. Men Manden gik ned i Skogen igjen og fik hugget et Træ, som han gjorde en Baag (Løftestang, Bægtstang) af, og med den veiede han op Stenhellen. Under den kom der frem en Drage og vilde æde op Manden. Men Manden sagde, at han havde reddet Dragens Liv, og det var skammelig Utaal, at den vilde æde ham.

„Kan saa være,“ sagde Dragen; „men du kan vel vide,

at jeg er sulten, som har ligget her i hundrede Aar og ikke smagt Kjød, og anderledes lønner ikke Verden heller."

Manden snakkede vel for sig og bad vakkert for Livet, og saa blev de enige om, at den Første som kom, skulde de tage til Opmand, og dømte han anderledes, skulde Manden ikke miste Livet, men sagde han det Samme, skulde Dragen saa æde Manden.

Den Første, som kom, var en gammel Hund, som gik paa Beien nede langs under Rien. Ham talte de til, og han skulde være Dommer.

"Gud skal vide, jeg har tjent min Herre tro, fra jeg var en liden Hvalp," sagde Hunden; „jeg har vaaget mangan Nat og mangan Stund, mens han har ligget paa sit grønne Dre, og jeg har reddet Gaard og Gods fra Ild og Tyvehaand mere end een Gang; men nu kan jeg hverken se eller høre længer; og nu vil han flyde mig, saa jeg maa rømme og slænge gaardimellem og veire og tigge mig frem, til jeg dør af Sult. Nei, Verden lønner ikke anderledes!" sagde Hunden.

"Saa æder jeg dig," sagde Dragen og vilde sluge Manden igjen. Men Manden snakkede vakkert for sig og bad tyndt for Livet, til de blev enige om, at den Næste som kom, skulde de tage til Opmand; og sagde han det Samme som Dragen og Hunden, skulde Dragen æde ham og saa sig et Maaltid Mandekjød, men sagde han ikke det, skulde Manden komme fra det med Livet.

Saa kom der en gammel Hest refende nede paa Beien, som gik langs med Rien. Ham talte de til og bad han skulde dele Ketten imellem dem. Ja, det skulde han da gjøre.

„Nu har jeg tjent min Herre, saa længe jeg har kunnet trække og bære,“ sagde Hesten; „jeg har trællet og strævet for ham, saa Eveden har trillet af hvert Haar, og jeg har strævet tro, til jeg blev sløv og støl og udslidt af Arbeide og Alderdom, nu duer jeg ikke mere, nu kan jeg ikke gjøre Nytte for Høden, og nu skal jeg have en Kugle,“ siger han. — „Nei, Verden lønner ikke anderledes,“ sagde Hesten.

„Ja, saa æder jeg dig,“ sagde Dragen, den slog Gabet paa vid Væg og vilde til at slugе Manden. Han bad saa vakkert for sit Liv igjen.

Men Dragen vilde have sig en Saks Mandekjød, sagde han; han var saa sulten, at han ikke kunde styre sig længer.

„Se, der kommer En, som om han var udsendt til Dommer,“ sagde Manden, da Miffel Ræv kom Luffende ned mod dem mellem Stenene og Uren. „Alle gode Ting er tre,“ sagde han. „Lad mig spørge ham ogsaa, og dømmes han som de Andre, skal du saa æde mig paa Flækken,“ sagde han til Dragen.

„Na ja da,“ sagde Dragen, det havde han ogsaa hørt, at alle gode Ting var tre, og saa fik det blive ved det.

Manden snakkede til Ræven som til de to Andre. „Na ja,“ sagde Ræven, men saa tog han Manden lidt til Side.

„Hvad giver du mig til Løn, om jeg frier dig fra Dragen,“ hviskede den i Øret paa ham.

„Du skal saa komme hjem til mig og være Husbond over mine Høns og Gæs hver Torsdagskveld,“ sagde Manden.

„Ja, dette er en vanskelig Sag, min kjære Drage,“ sagde Ræven; „jeg kan ikke faa i mit Hoved, at du som er saa stort

og mægtigt et Dyr, kunde faa Rum til at ligge under den Hellen."

"Jo, jeg laa heroppe og solede mig," sagde Dragen, "og saa kom der et Hjeldsfred og hvælvede Hellen over mig."

"Det er meget muligt," sagde Mikkil, "men inte kan jeg ffjønne det, og inte tror jeg det heller, før jeg ser det," sagde han.

Sa fik de prøve, mente Manden, og Dragen smat ned i Hullet igjen. I detfamme nappede han Vaagen bort, saa Hellen smeldte igjen over Dragen.

"Vig nu til Dommедag," sagde Ræven; "du vilde jo ikke fluge Manden, da han reddede Livet dit?" Dragen freg og jamrede og bad for sig; men de To gif sin Bei.

Den første Torsdagskvelden vilde Ræven være Husbond i Hønseshuset og gjemte sig bag en Størhob, som stod der. Da Gjenten skulde give Hønsene Mad, smat Mikkil ind. Hun sandsfede det ikke og saa ham ikke, og hun var ikke vel ude igjen, før han bed ihjel for otte Dage og aad, saa han ikke kunde røre sig. Da hun kom igjen om Morgenен, laa Ræven og snorkede og sov i Morgensolen med alle Fire ifra sig, og han var saa stoppet og trind som en Kulleppølse.

Gjenten for op efter Kjærringen, og hun og alle Gjenterne kom med Stører og Stænger og til at dænge Mikkil, saa de mest slog ham ihjel; men da det var paa det Sidste, og de troede han skulde lade Livet der, fandt Mikkil et Hul i Gulvet; det smat han ud igjennem og hinkede og drog sig til Skogs. "Hau, hau, Verden lønner ikke anderledes; det er sikkert nok!" — sagde Mikkil Ræv.

5. Mumle Gaaseæg.

Der var engang fem Kjærringer, som gif paa en Ager og skar; alle vare de barnløse, og alle ønskede, de skulde have sig et Barn. Det som det var fik de se et urimelig stort Gaaseæg, mest saa stort som et Mandehoved. „Jeg saa det først,“ sagde den ene. „Jeg saa det ligesaa tidligt som du,“ skreg den anden. „Jagu vil jeg ha det, for jeg var den første som saa det,“ svor den tredje. Saaledes drev de paa og blev saa ufams om Egget, at de næsten vilde i Ruggen paa hverandre. Men saa blev de forligte om, at de skulde eie det sammen alle fem, og saa skulde de lægge sig paa det, som Gaasen gjør, og klække ud Gaasungen. Den første blev liggende i otte Dage og rugede og ladede sig og gjorde Ingenting; imens maatte de andre træle for Føden baade til sig og hende. Det tog en af dem paa at give Fantord for.

„Du kom ikke ud af Egget, før du kunde pibe, du heller,“ sagde hun, som laa og rugede; „men dette tror jeg snarere folker sig, for jeg thykkes, det mumler: „Sild og Belling og Grød og Mælk“ indi det alt i Et,“ sagde hun; „nu kan du ligge i otte Dage, saa skal vi byttes til at slæbe Føden i dig.“ — Da den femte ogsaa havde ligget i otte Dage, hørte hun skjellig der var en Unge indi Egget, som skreg paa „Sild og Belling og Grød og Mælk,“ og saa pillede hun Hul paa det; men istedenfor en Gaasunge kom der ud en Folkeunge, og græsselig styg var den, med stort Hoved og liden Skrot, og det første

den skreg paa, da den kom ud, var „Sild og Belling og Grød og Mælk.“ Saa kaldte de den Mumle Gaaseæg.

Saa sthg som den var, saa var de endda glade i den i Førstningen; men det varede ikke længe, før den blev saa graadig, at den aad op al den Mad de havde. Naar de togte et Bellingfad eller en Grødgrøde, som de tænkte de skulde have nok af alle sex, saa hvælvede den det i sig Alt-sammen. Saa vilde de ikke have den længer. „Jeg har ikke kjendt mig mæt noget Maal, siden denne Byttingen krøb ud af Eggeskallet,“ sagde En af dem, og da Mumle Gaaseæg hørte, at de Andre samstemte i dette, sagde han, han kunde gjerne reise sin Vej; „trængte ikke de til ham, saa trængte ikke han til dem,“ og dermed strøg han af Gaarde. Langt om længe kom han til en Bondegaard, som laa i et Sten-lænde, og spurgte efter Tjeneste; der trængte de til en Arbeids-karl, og Kallen satte ham til at sanke Sten af Ageren. Ja, Mumle Gaaseæg hentede Sten af Ageren og tog dem saa store, at det var mange Hestelæs i dem, og enten det var stort eller smaat, saa stak han det i Lommen sin. Det var ikke længe, før han var færdig med det Arbeidet, og saa vilde han vide, hvad han skulde gjøre mere.

„Du faar plukke ud den Stenen af Ageren,“ sagde Manden, „du kan da ikke være færdig, før du tager paa, ved jeg.“

Men Mumle Gaaseæg tømt Lommerne sine og kastede Stenen i Hob. Da fik Kallen se, at han var færdig med Arbeidet, og skjønte han fik være var med ham, som var saa stærk. Han fik komme ind og saa Mad, sagde han. Det mente

Mumle Gaaseæg ogsaa, og han aad alene det, som var laget baade til Husbondsfolk og Tjenere, og endda var han ikke halvmæt.

Det var Karl til Arbeidsmand, men det var farlig Karl til at æde ogsaa, for der var ingen Bund i ham, mente Gaardmanden. „Slig en Arbeidsmand kunde æde en stakkers Bonde fra Gaard og Grund, før En vidste Ordet af det,“ sagde han. Han havde ikke mere Arbeide til ham; det var bedst, han gik til Kongsgaarden.

Mumle Gaaseæg strøg til Kongen og fik Tjeneste strax; i Kongsgaarden var der nok baade med Mad og Arbeide. Han skulde da være Bisergut og hjælpe Gjenterne at bære Bed og Vand og gjøre andet Smaaarbeide. Saa spurgte han, hvad han skulde gjøre først.

„Han fik tage sig til at knærte sund lidt Bed saalænge,“ sagde de. Ja, Mumle Gaaseæg til at knærte og hugge, saa Fliserne spragede omkring ham; det varede ikke længe, før han havde hugget op Alt som var der, baade af Bedfang og Tømmer, baade Sagstøkke og Emmingsved, og da han var færdig med det, kom han og spurgte, hvad han skulde gjøre nu.

„Du kan hugge fra dig Beden nu,“ sagde de.

„Der er ikke mer at hugge af,“ sagde Mumle Gaaseæg.

Det var umuligt, mente Gaardsfuten, og saa ud i Skaalen. Men jo, Mumle Gaaseæg havde hugget op Alt; der var blevet Bed baade af Sagstøkker og Langtømmer. Dette var harmeligt, syntes han, og saa sagde han, han ikke skulde saa smage Mad, før han havde været tilfjogs og hugget ligesaa meget Tømmer, som det han havde fliset op til Bed.

Mumle Gaaseæg drog til Smedien og fik Smeden til at hjælpe sig at lage Ør af femten Baager Jern, saa for han til Tømmerfogen og tog til at snauhugge; der strøg med baade Bjelkegraner og Mastefurer, Alt som han fandt baade paa Kongens Teig og paa Grandeteigen; han hverken kvistede eller toppede, saa det blev liggende som efter et Vindsalb. Saa lagde han et dugeligt Læs paa Slæden og satte alle Hestene for; men de kom ikke af Plækken med det Læsfet, og da han tog dem i Hovedet og vilde saa det paa Glid, drog han Hovederne af; saa væltede han Hestene ud af Skjæerne op i Marken og traf Læsfet frem alene.

Da han kom frem til Kongsgaarden, stod Kongen og Tømmerfuten hans i Svalen og skulde tage imod ham, for det han havde faret saa ilde med Skogen, — Tømmerfuten havde været borti der og seet paa det. Men da Mumle Gaaseæg kom trækkende hjem med halve Tømmerfogen, blev Kongen baade arg og ræd, og saa tænkte han, han fik vel fare varlig med ham, siden han var saa stærk.

„Det var Overlag til Arbeidsmand,“ sagde Kongen, „men hvor meget æder du om Gangen?“ sagde han, „for nu kan du vel være sulten?“

Naar han skulde have en dugelig Grød, gif der med tolv Tønder Mel, sagde Mumle Gaaseæg; men naar han havde faaet den tillivs, kunde han trøite en Stund ogsaa.

Det tog Tid at faa kogt den Grøden, og imens skulde han drage ind lidt Ved til Koffen. Han lagde hele Vedhoben paa en Slæde, men da han skulde gjennem Døren med den, var

han uvorren igjen. Huset kom saa rent af Løge, at det gav sig i alle Last, og saa nær var det, at han havde draget hele Kongsgaarden overende. Da det led til, at Maden var færdig, sendte de ham ud at raabe ind Folkene af Marken. Han raabte, saa det svarede i alle Berg og Aaser, men de kom ikke fort nok til ham; saa blev han usams med dem og slog ihjel Tolv.

„Han slog ihjel Tolv,“ sagde Kongen, „og han æder for mange Gange Tolv, men hvormange arbejder du for?“

„Det er for mange Gange Tolv, det og,“ sagde Mumle.“

Da han havde faaet Mad, skulde han paa Laaven og træske, saa tog han undaf Mønsaasen og gjorde Slagvol af, og da Taget vilde til at falde ned af dette, tog han en stor Bjelkegran, saa kvistet som den var, og satte til Mønsaas, og saa træskede han Lø og Halm og Hø om hverandre. Det gik paa Skade, for Kornet og Agnerne feg omkring isammen, og det stod som en Snefave eller en Sky over hele Kongsgaarden.

Da han næsten havde gjort fra sig Træskningen, kom der Fiender i Landet, saa det skulde blive Krig. Saa sagde Kongen til ham, han fik tage Folk med sig, reise i Veien og tage imod Fienden og krige, for han tænkte de sloge ham vel ihjel. Nei, Folk vilde han ikke have skulde sundslaaes, han vilde slaaes alene, han, sagde Mumle Gaaseæg.

Desbedre er det, des før bliver jeg kvit ham, tænkte Kongen. Men en dygtig Klubbe maatte han have.

De sendte Bud til Smeden; han smedede en paa fem Baager. Den kunde være brav til at knække Nodder med, sagde Mumle Gaaseæg. Saa smedede han en paa femten Baa-

ger; den kunde være god til at plugge Sko med, sagde han. Ja, større kunde Smeden ikke smede den med sine Jøkk. Saa lagde han til Smedien selv, Mumle Gaaseæg, og lagde en Klubbe paa femten Skippund, og den maatte det hundrede Mand til at vende paa Ambolten. Den syntes Mumle Gaaseæg kunde gjøre det til Nød. Saa maatte han have en Ristefkræppe; den gjorde de af femten Drejader og stoppede den fuld af Mad, og saa lakkede han ned af Bassen med Skræppen paa Ryggen og Klubben paa Rassen.

Da han kom saa langt, at Krigsfolkene fik se ham, sendte de ud En, som spurgte, om han vilde tage imod dem.

„Vi bare, til jeg faar ædt!“ sagde Mumle Gaaseæg og slængte sig i Bassen og satte sig til at æde bag den store Madskræppen.

Men de kunde ikke bide, de gav sig til at skide paa ham strax, saa det baade regnede og haglede med Ristefugler.

„Denne Krækebæren møder jeg ikke,“ sagde Mumle Gaaseæg, og satte paa at æde endda mere; der bed hverken Bly eller Jern paa ham, og Madskræppen stod foran og tog af for Ruglerne som en hel Vold.

Saa tog de paa at kaste Bomber og skide med Kanoner. Han gren lidt for hver Tryk han fik.

„Na, det naer ikke,“ sagde han. Men saa fik han en Bombe i Brangstruben.

„Dvi!“ sagde han, og spyttede den ud igjen, og saa kom der en Lænkfugle og gjorde Bei i Smøræffen, og en anden tog Madbiden bort mellem Fingrene paa ham.

Da blev han arg, reiste sig, tog Storklubben og slog i Marken og spurgte, om de vilde tage Maden af Munden paa ham med Blaabæren, som de blæste ud af „Gjeitholpipom“ (Pusterørerne). Han slog nogle Slag til, saa det ramlede i Berg og Aaser, og Fienden sprat tilveirs som Agner, og saa var det ude med den Krigen.

Da han kom hjem igjen og vilde have mere Arbeide, blev Kongen rent ilde ved, for nu tænkte han, han skulde have været kvit ham. Han vidste ingen anden Raad end at sende ham til Helvede.

„Du faar fare til Gamle-Erik og kræve Landskylden,“ sagde han. Mumle Gaaseæg af Gaarde med Skræppen paa Ryggen og Klubben paa Raffen; han var ikke længe om Veien, men da han kom frem, var Gamle-Erik paa Overhøring. Der var ingen anden hjemme end Mor hans, og hun sagde, hun havde aldrig hørt Tale om nogen Landskyld, han fik komme igjen en anden Gang.

„Ja, kom til mig i Morgen,“ sagde han, det mente han skulde blive Løgn; var han kommen did, fik han blive der, og Landskylden skulde han have med, han havde Tid at vente. Men da han havde ædt op Nisten sin, blev Tiden lang for ham, og saa krævede han Landskylden af Gamlemor igjen, og sagde, nu skulde hun betale den.

„Nei, det gjorde hun ikke; det stod fast som Gamlesuren,“ sagde hun, og den stod udenfor Porten til Helvede og var saa stor, at femten Mand knapt kunde favne om den. Men Mumle fór op i Toppen paa den og snoede og vred den som

en Vidiekvist, og spurgte om hun ikke vilde svare Landsfkylden nu.

Jo, saa turde hun ikke andet, og fandt ihob saamange Skillinger, som han troede sig til at bære i Storskræppen. Nu for han paa Hjemveien med Landsfkylden, og strax han var reist, kom Gamle-Erik hjem. Da han hørte det, at Mumle havde strøget af Gaarde med Storskræppen fuld af Penge, dængte han først Mor sin og satte saa efter ham og skulde tage ham paa Spranget. Og han kom indpaa ham ogsaa, for han rendte tomrebs og vingede iblandt, og Mumle maatte holde sig til Marken med den tunge Skræppen; men da Gamle-Erik var i Hælene paa ham, tog han paa at kute og springe det bedste han orkede, og da holdt han Klubben bag for at værgе sig mod ham, — saa gif det: — Mumle holdt i Skafet og Gamle-Erik kavede efter Klubben, til de kom til en dyb Dal; der sprang Mumle fra den ene Bergtoppen over paa den anden, og Gamle Erik var saa hed til at sætte efter, at han rendte lige imod Klubben, faldt ned i Dalen og brød af den ene Foden sin — der laa han.

„Der har du Landsfkylden,“ sagde Mumle Gaaseæg, da han kom til Kongsgaarden, og slængte Pengeskræppen til Kongen, saa det bragede i Svalen.

Kongen takkede og laat vel og lovede ham baade god Løn og Hjempas, om han vilde have det; men Mumle vilde bare have mere Arbeide.

„Hvad skal jeg gjøre nu?“ sagde han. Jo, da Kongen fik tænkt sig om, sagde han, at han fik reise til Bergtroidet,

som havde taget Bedstefarsfærden hans, paa det Slottet han havde ved Søen, did Ingen turde komme.

Mumle fik med sig nogle Ristelæs i Storstræppen og for i Beien igjen, og han gik baade langt og længe over Skog og Fjeld og vilde Heier, til han kom til nogle store Berg, der Trolde skulde være, som havde taget Bedstefarsfærden til Kongen.

Men Trolde var ikke under bar Himmel, og Berget var luffet, saa Mumle ikke var Karl for at komme ind.

Saa gav han sig i Lag med nogle Bergbrydere, som holdt til paa en Fjeldgaard, og laa og brød Sten oppe i disse Bergene. Slig Hjælp havde de aldrig havt, for han brød og slog i Fjeldet, saa Berget revnede og Storstenen væltede udover som Hus; men da han skulde hvile til Middag og tage paa det ene Madlæstet, saa var det opædt Altsammen.

„Jeg pleier have god Madhug selv,“ sagde Mumle, „men den, som har været her, er værre til at æde, for han har ædt Benene ogsaa,“ sagde han.

Saa gik det den første Dagen, og det gik ikke bedre den anden. Den tredje Dagen lagde han i Beien og skulde bryde Berg igjen, og tog med det tredje Madlæstet, men da lagde han sig bag det, ligesom han før.

Net som det var, kom der ud af Berget et Trolde med syv Hoveder og gav sig til at smatte og æde paa Maden hans.

„Nu er det tillaget, nu skal jeg æde,“ sagde Trolde.

„Det skal vi nappes om,“ sagde Mumle og slog med Klubben, saa Hovederne trillede af det.

Saa gik han ind i Berget, som TrolDET havde kommet ud af, og derinde stod der en Hest og aad af en Tønde med gløende Ildmørje, og bag den stod der en Havretønde.

„Hvorfor æder du ikke af Havretønden?“ sagde Mumle Gaaseæg.

„Fordi jeg ikke er god for at snu mig,“ sagde Hesten.

„Jeg skal nok snu dig,“ sagde Mumle.

„Slid heller af mig Hovedet,“ sagde Hesten.

Saa gjorde han det, og da blev Hesten til en vaffer Karl. Han sagde han var bergtagen og omskabt til en Hest af TrolDET, og han hjalp ham til at finde Sværdet, som TrolDET havde gjemt paa Sengebunden, og oppi Sengen laa Gamlemor til TrolDET og snorksov.

Hjem igjen for de tilvands, og da de vare komne udpaa, kom Gamlekjærringen efter; hun kunde ikke naa dem, saa gav hun sig til at drikke, og hun drak, saa det minskede og Vandet faldt; men Havet raadede hun ikke med at drikke ud, saa sprak hun.

Da de kom til Lands, sendte Mumle Gaaseæg Bud, at Kongen skulde hente Sværdet. Han sendte fire Heste, nei de rugede det ikke, han sendte otte, og han sendte tolv, men Sværdet blev der det var, de orkede ikke at flytte det af Plakken. Men Mumle Gaaseæg tog det alene og bar det frem.

Kongen troede ikke sine Dine, da han saa Mumle igjen, men han laat vel og lovede baade Guld og Godt; og da Mumle vilde have mere Arbeide, sagde han, han fik reise ud til TrolDslottet han havde, som Ingen turde være paa, og der fik han ligge og bygge

Bro over Sundet, saa Folk kunde komme frem did; var han god for det, skulde han lønne ham vel, ja gjerne give ham Datter sin," sagde han.

"Ja, det skulde han være god for," mente Mumle Gaaseæg.

Der var aldrig Nogen kommen fra det med Livet; de som kom saa langt, at de kom frem, laa der baade dræbte og smaa-plukkede; og Kongen tænkte, han aldrig skulde se ham mere, naar han fik ham did.

Men Mumle lagde i Beien; han tog med sig Ristefræppen og en passelig vrang og vreden Furekubbe, en Tælgeør, en Blei og nogle Fjedvedstikker og den vesle Lægds gutten i Kongsgaarden.

Da han kom til Sundet, gik Elven fuld af Is og var saa strid som en Fos, men han satte Benene fast i Bunden og vadede frem, saa han kom over tilsidst.

Da han havde varmet sig og madstelt sig, vilde han sove, men det varede ikke længe, før der blev slig Brag og Larm, som de skulde vendt op og ned paa hele Slottet. Døren for op paa vid Bæg, og han saa ikke andet end en gabende Kjæft fra Træskelen op til Dørhjelken.

"Der har du en Saks, smag paa den!" sagde Mumle og kastede Lægds gutten i Gabet. "Lad mig saa se, hvad du er for En, kanske det er kjends Folk?"

Det var det; for det var Gamle-Erik, som var ude. De tog til at spille Kort, han vilde vel prøve at tjene igjen noget af den Landskyllden, Mumle havde truet af Mor hans, da

han gif paa Krav for Kongen; men hvorledes det gif, saa var Mumle den som vandt, for han satte Kors paa de bedste Kortene, og da han havde vundet af ham alt det han havde paa sig, maatte Gamle-Erik give Mumle af det Guldet og Sølvet, som var paa Slottet.

Net som det var, gif Barmen ud for dem, saa de ikke kunde skjelne Kortene fra hverandre.

„Nu faar vi hugge Ved,“ sagde Mumle, og hug Tælgæøren i Fureklubben og drev Bleien ind; men Briompeisen var vrang og vilde ikke kløvne strax, endda Mumle bendte og brød med Øren. „De siige, at du skal være stærk,“ sagde han til Gamle-Erik; „spyt i Næven, hug Kløverne i, bend og bryd og lad mig se hvad du duer til,“ sagde han.

Erik gjorde saa og for i Sprækken med begge Næverne og brød alt han aarbede, men med det samme slog Mumle Gaaseæg Bleien ud, saa sad Gamle-Erik i Klemmen; siden prøvede han Ørehammeren paa Ryggen hans. Gamle-Erik bad baade tyndt og vakkert, at han skulde slippe løs, men det Øre vilde Mumle Gaaseæg ikke høre paa, før han lovede, at han aldrig skulde komme did og gjøre Ufred mere; og saa maatte han love, at han skulde bygge Bro over Sundet, saa Folk kunde fare over til alle Marsens Tider, og den skulde være færdig naar Isen var gaaet.

„Det var haardt,“ sagde Gamle Erik, men det var ingen anden Raad; vilde han løs, maatte han love det; men han tingede paa, at han skulde have den første Sjælen, som for over Broen; den skulde være Sundtolden.

„Den skulde han have,“ sagde Mumle. Saa slap han løs og fór hjem igjen. Men Mumle Gaaseæg lagde sig til at sove paa det, og han sov til langt ud paa Dagen.

Da Kongen kom og skulde se, om han var haffet eller om de bare havde smaapluffet ham, maatte han vade i Penge, der laa i Sække og Dynger langt oppaa Bæggen, før han kom frem til Sengen, og i Sengen laa Mumle og snorkede.

„Gud hjælpe baade mig og min Datter,“ sagde han, da han skjønte Mumle var lys levende. Jo, alting var godt og vel gjort, det kunde Ingen nægte, men det var ikke værdt at tale om Bryllup, før Broen var færdig, sagde han.

En Dag da saa stod Broen der fuld færdig, og Gamle-Erik stod paa den og skulde tage Tolden, han havde tinget paa.

Mumle Gaaseæg vilde have Kongen med og prøve Broen, men det havde han ingen Hug til. Saa satte han sig selv op paa en Hest og slængte den fede Kongsgaardsbudeien op paa Sadelknappen foran sig, — hun saa mest ud som en diger Furekubbe — og red over, saa det dundrede i Broen.

„Hvor er Sundtolden? Hvor har du Sjælen?“ skreg Gamle-Erik.

„Hun sidder i denne Kubben; vil du have den, faar du spytte i Næven og tage den,“ sagde Mumle Gaaseæg.

„Nei helles Tak; — tager ikke hun mig, tager ikke jeg hende,“ sagde Gamle Erik; „en Klemme har du faaet mig i, du skal ikke faa mig i en til,“ sagde han, og dermed fløi han lige hjem til Gamlemor sin, og siden har han hverken været hørt eller spurgt der.

Men Mumle Gaaseæg for hjem til Kongsgaarden og vilde have Lønne, Kongen havde lovet ham, og da Kongen vred sig for at give ham den og vilde gaa atpaa det han havde lovet, sagde Mumle, det var bedst, han lagede sig en dygtig Ristefkræppe, saa vilde han selv tage Løn. Ja, det gjorde Kongen, og da den var istand, tog Mumle Kongen ud paa Traakken og gav ham en ordentlig Tryk saa han for tilveirs. Ristefkræppen kastede han efter ham, for at han ikke skulde være madløs, og er han ikke kommen ned igjen, saa svæver han mellem Himmel og Jord med Madskræppen sin den Dag i Dag.

6. Beslefrik med Felen.

Der var engang en Fattigmand, som havde en eneste Søn, og denne Gutten var skrøbelig og havde maadelig Helse, saa han ikke orkede at gaa paa Arbeide.

Han hedte Frik og lidenvorren var han ogsaa, saa kaldte de ham Beslefrik. Hjemme var der lidet baade at bide og brække, saa gik Far hans ud paa Bygden og vilde fæste ham bort til Bæter eller Bisergut. Men der var Ingen, som vilde have Gutten hans, før han kom til Lensmanden, han skulde tage ham, for han havde nylig jaget Bisergutten sin, og det var Ingen, som vilde til ham, fordi han havde Drd for at være en Skarv. Det var bedre Noget end ikke Noget, tænkte Fattigmanden, Maden fik han da, for hos Lensmanden skulde han tjene for Kosten; Løn og Klæder blev der ikke talt om.

Men da Gutten havde været der i tre Aar, vilde han reise, og da gav Lensmanden ham hele Lønnen paa een Gang. Han skulde have en Skilling Aaret; „mindre kunde det ikke være,“ sagde Lensmanden; saa fik han tre Skilling i Alt.

Beslefrif syntes nok det var store Penge, for han havde aldrig eiet saa meget; men han spurgte, om han ikke skulde have noget mere.

„Du har faaet mere end du skulde have,“ sagde Lensmanden.

„Skal jeg ikke have Noget til Klæder da,“ sagde Beslefrif. „Det jeg havde, da jeg kom hid, har jeg slidt af mig, og jeg har ikke faaet Noget igjen,“ og nu var han saa fillat, at den ene Tullen slog den anden i Svime, sagde han. „Naar du har faaet det vi er forligte om, og tre Skilling til, saa har jeg ikke mere med dig,“ sagde Lensmanden.

Men han skulde da saa Lov at gaa ud i Rjøffenet og saa lidt Mad i Mistestræppen sin, og saa gif han paa Byveien og skulde kjøbe Klæder. Han var baade lystig og glad, for han havde aldrig seet en Skilling før, og ret som det var, saa kjendte han efter, om han havde dem alle tre. Da han havde gaaet langt og længre end langt, var han kommen ind i en trang Dal med høie Fjeld paa alle Kanter, saa han ikke syntes der var nogen Vej til at komme frem; han tog til at undres, hvad der kunde være paa hin Side af disse Fjeldene og hvorledes han skulde komme over dem.

Men han maatte op, og saa steg han i Veien; men han orkede lidet og maatte hvile stundomtil, og da regnede han efter, hvormange Penge han havde. Da han kom op paa det

Højeste, var det ikke andet end en stor Mosefry; der satte han sig og skulde se, om han havde Skillingerne sine igjen, og før han vidste af det, kom der til ham en Fattigmand, og han var saa stor og lang, at Gutten satte i at skrige, da han rigtig fik se, hvor stor og lang han var.

„Vær ikke ræd du,“ sagde Fattigmanden, jeg gjør dig ikke Noget, jeg beder bare om en Skilling i Guds Navn.

„Gud bære mig,“ sagde Gutten, „jeg har bare tre Skilling, og dem skulde jeg til Byen at købe Klæder for,“ sagde han.

„Det er værre for mig end for dig,“ sagde Fattigmanden; „jeg har ingen Skilling, og jeg er endda mere fillet end du.“

„Ja, saa faar du saa den da,“ sagde Gutten.

Da han havde gaaet en Stund, blev han træt og satte sig til at hvile igjen. Da han saa op, saa var det en Fattigmand der igjen, men han var endda større og styggere end den første, og da Gutten rigtig fik se, hvor stor og styg og lang han var, satte han i at skrige.

„Vær ikke ræd for mig, jeg gjør dig ikke Noget, jeg beder bare om en Skilling i Guds Navn,“ sagde Fattigmanden.

„Gud bære mig saasandt,“ sagde Gutten; „jeg har bare to Skilling, og dem skal jeg til Byen at købe Klæder for, havde jeg mødt dig før, saa —“

„Det er værre for mig end for dig,“ sagde Fattigmanden; „jeg har ingen Skilling og større Krop og mindre Klæder.“

„Ja, saa faar du saa den da,“ sagde Gutten.

Saa gik han en Stund igjen, til han blev træt, da satte han sig at hvile, og da han vel havde sat sig, kom der til

ham en Fattigmand igjen; men han var saa stor og styg og lang, at Gutten saa opefter og opefter, til han saa lige til himmels, og da han rigtig fik se, hvor stor og styg og fillet han var, satte han i at skrige.

„Vær ikke ræd for mig du Gutten min,“ sagde han; „jeg gjør dig ikke Noget, for jeg er bare en Fattigmand, som beder om en Skilling i Guds Navn.“

„Gud bære mig saasandt,“ sagde Beslefrit, „jeg har bare een Skilling igjen og den skal jeg til Byen og kjøbe Klæder for; havde jeg mødt dig før, saa —“

„Ja, jeg har ingen, Skilling jeg, og større Krop og mindre Klæder, saa det er værre for mig end for dig,“ sagde Fattigmanden.

„Saa fik han saa Skillingen da,“ sagde Beslefrit, det var ingen Raad for det; for saa havde hver sin, og han havde ingen.

„Ja, siden du har slikt et godt Hjertelag, at du har givet bort Alt det du eiede,“ sagde Fattigmanden, „saa skal jeg give dig et Ønske for hver Skilling;“ det var den samme Fattigmanden, som havde faaet dem alle tre; han havde bare skabt sig om for hver Gang, saa Gutten ikke kunde kjende ham igjen.

„Jeg har altid havt saadan Hug til at høre Felen laate og se at Folk var lystige og dandsede,“ sagde Gutten, „saa faar jeg ønske hvad jeg vil, saa vil jeg ønske mig en Felse som er slikt, at Alt som har Liv, maa dandse efter den,“ sagde han.

„Det skulde han saa, men det var et skrøbeligt Ønske“

sagde Fattigmanden; „du faar ønske bedre for de andre Skil-
lingerne.“

„Jeg har altid haft saadan Hug til at jagte og skyde,“
sagde Beslefsrit, „saa faar jeg ønske hvad jeg vil, saa vil jeg
ønske mig en Bøsse, som er slig, at jeg træffer Alt det jeg
figter efter, om det var aldrig saa langt borte.“

„Det skulde han saa, men det var et skrøbeligt Ønske,“
sagde Fattigmanden; „du faar ønske bedre for den sidste Skil-
lingen.“

„Jeg har altid haft Hug til at være i Lag med Folt,
som var godkyndte og godhjertede,“ sagde Beslefsrit, „saa fik jeg
det som jeg ønsker, vilde jeg have det saa, at Ingen kan nægte
mig det Første jeg beder om.“

„Det Ønsket var ikke saa skrøbeligt,“ sagde Fattigmanden,
og saa strøg han bort imellem Hængene, saa han ikke saa ham
mere, og Gutten lagde sig til at sove, og næste Dagen kom
han ned af Fjeldet med Felen og Bøssen sin.

Først gif han til Landhandleren og bad om Klæder, og
paa en Bondegaard bad han om Hest, og paa en anden bad
han om Slæde, og endsteds bad han om Finmæt, og det var
ikke Rei at saa for ham; om det var aldrig saa store Gniere,
maatte de give ham det, han bad om. Tilfaldt reisste han
gjennem Bygden som en velslid Storkarl og havde baade Hest
og Slæde. Da han havde reist et Stykke, mødte han Lens-
manden, som han havde tjent hos.

„God Dag, Husbond,“ sagde Beslefsrit med Felen, han
standfede og hilste.

„God Dag,“ sagde Lensmanden; „Har jeg været din Husboud?“ spurgte han.

„Ja, kommer du ikke i Hug det, at jeg tjente hos dig i tre Aar for tre Skilling?“ sagde Beslefrif.

„Gud bevares, hvor du er kommen dig til i en Hast da,“ sagde Lensmanden. „Hvorledes har det baaret til, at du er bleven saadan Storkar?“

„Aa, det var nu saa det,“ sagde Beslen.

„Er du saa vellystig, at du farer med Fæle ogsaa?“ sagde Lensmanden.

„Ja, jeg har altid havt Hug til at saa Folk til at danse,“ sagde Gutten, „men det gjæveste jeg har, er denne Bøssen,“ sagde han; „for det falder mest Alt det jeg peger paa med den, om det er aldrig saa langt borte. Ser du den Skjæren, som sidder i Granen derborte“ sagde Beslefrif. „Hvad sætter du, at jeg kniber den her vi staar,“ sagde han.

Det vilde Lensmanden gjerne, om det skulde være, sætte Hest og Gaard og hundrede Daler paa, han ikke var god for; men han skulde da sætte alle de Penge, han havde paa sig, og hente den skulde han, naar den faldt; for han troede aldrig det var muligt at række saa langt med nogen Bøsse. Men med det samme det smald, faldt Skjæren ned i et stort Klungretjær, og Lensmanden strøg bort oppi Kjørret efter den, og han tog den op og viste Gutten den. I det samme satte Beslefrif til at stryge paa Felen, og Lensmanden til at danse, saa Tornene sled i ham, og Gutten spillede, og Lensmanden

dansede og græd og bad for sig, til Jillerne søg om ham, og han næsten ikke havde en Traad paa sig.

„Ja, nu tænker jeg du er saa fillet som jeg var, da jeg reiste af Tjenesten hos dig,“ sagde Gutten, „saa nu faar du slippe med det,“ men først maatte Lensmanden give ham det han havde væddet paa, at han ikke skulde træffe Skjæren.

Da Gutten kom til Byen, tog han ind paa et Vertshus; han spillede, og de som kom did dansede, og han levede baade lystig og vel; det var ingen Sorg for ham, for Ingen kunde sige Nei til det han bad om.

Men som de stod i den bedste Legen, kom Vægterne og skulde trække Gutten paa Raadstuen, for Lensmanden havde klaget over ham og sagt, han havde overfaldt ham og plyndret ham og næsten taget Livet af ham, og nu skulde han hænges.

Men Beslefrik havde Raad for al Uraad han, og det var Felen. Han tog til at spille paa den, saa maatte Vægterne dansede, til de laa der og gavede.

Saa sendte de Soldater og Vagt i Veien, men det gik ikke bedre med dem end med Vægterne; da Beslefrik fik Felen frem, maatte de til at dansede, saa længe han orkede at faa den til at laate, men de vare flage længe før. Tilslidst saa luredede de sig paa ham og tog ham, imedens han sov om Natten, og da de havde faaet ham, blev han dømt til at han skulde hænges strax, og det var affæd til Galgen med det samme. Der stimlede sammen en Mængde Folk, som skulde se dette Vidunder, og Lensmanden var ogsaa med, og han var saa sjæleglad, fordi han skulde faa Ret for Pengene og

Skindet sit, og faa se, at de hængte ham; men det gif ikke fort, for Beslefrif var skrøbelig til at gaa og skrøbeligere gjorde han sig; Felen og Bøssen drog han ogsaa med sig; det var Ingen god for at faa fra ham dem, og da han kom til Galgen og skulde klyve oppaa Stigen, hvilte han for hvert Trin; paa det øverste satte han sig og spurgte, om de kunde nægte ham et Ønske, om han ikke kunde faa Lov til en Ting, han havde saadan Øyst til at laate en Vaat og lege en Leg paa Felen sin, før de hængte ham. — „Nei, det var baade Synd og Skam at nægte ham det,“ sagde de; det var ikke Nei til det, han bad om. Men Lensmanden bad for Guds Skyld, at de ikke skulde lade ham faa Lov til at klunke paa en Streng, ellers var det ude med dem Allesammen, og skulde Guttten have Lov til at spille, maatte de binde ham til den Birken, som stod der. Beslefrif var ikke længe om at faa Felen til at laate, og alle de, som var der, til at danse, baade de som gif paa To og Fire, baade Provst og Præst og Skriver og Fut og Lensmand og Mestermand; de dansede og lo og skreg om hverandre; somme dandsede, til de laa som døde; nogle dandsede, til de faldt i Svime; galt gif det med dem Alle; men værst gif det med Lensmanden, for han stod gjordet til Birken og dansede og skurede store Stykker af Ryggen sin paa den. Der var ikke Nogen, som tænkte paa at gjøre Noget med Beslefrif, og han fik gaa med Bøssen og Felen sin som han vilde, og han levede vel alle sine Dage, for der var Ingen, som kunde sige Nei til det Første han bad om.

7. Gjæte Kongens Hæder.

Der var engang en Livpræsmand, som havde givet op Gaarden sin til Odelsmanden, men han havde tre Sønner til, og de hedte Per og Paal og Esben Afslad. De gik hjemme og drev og vilde Jægtning gjøre, for de havde det for godt, og selv syntes de, at de vare for gode til Alting, og at Jægtning var godt nok til dem.

Langt om længe havde Per faaet høre, at Kongen vilde have en Gjæter til at gjæte Hæderne sine, og saa sagde han til Faderen, at han vilde did, det kunde være passe til ham, for han vilde ikke tjene nogen ringere Mand end Kongen, sagde han. Kallen mente det, at der nok kunde være Arbejde, som passede bedre til ham end det; for den som skulde gjæte Hæden, fik være leug og let og ikke nogen Daustof, og naar Hæderne tog paa at skjærpe og flyve, saa blev det anden Dands, end at rangle stueimellem. Ja, det fik ikke hjælpe, Per vilde did og han skulde did, saa tog han Skræppen paa Raffen og labbede ned over Baffen, og da han havde gaaet langt og længe end langt, kom han til en gammel Kjærring, som stod med Næsen sin i en Bedstubbe og hakkede, og da han fik se, hvorledes hun rykkede og sled for at komme løs, gav han sig til at storle.

„Staa ikke der og glisp,“ sagde Kjærringen, „men kom og hjælp en gammel Krok; jeg skulde knærte sund lidt Bed, saa fik jeg Næsen min nedi her, og saa har jeg staaet og

ryffet og slidt og ikke smagt Madsmulen i hundrede Aar," sagde hun.

Men endda mere lo han Per; han syntes det var bare Morro og sagde, at naar hun havde staaet saa i hundrede Aar, kunde hun altid holde ud hundrede til.

Da han kom til Kongsgaarden, tog de ham til Gjæter strax; det var ikke ondt om Tjeneste der, og god Riste og god Løn skulde han have og kanske Prindsessen paa Kjøbet, men om der kom bort en eneste af Kongens Harer, skulde de skjære tre røde Kemme af Ryggen hans og kaste ham i Ormegaarden.

Saalænge Per var i Fægaden og i Hjemhagen, havde han alle Harerne i een Flok, men da det led paa Dagen, og de kom op i Skogen, tog de til at skjene og flyde over alle Aaserne. Per satte efter og vendte paa Spræng, saalænge han kunde skjønne han havde een igjen, og da den sidste var borte, var han næsten sprængt, siden saa han ikke mere til dem.

Da det led paa Eftermiddagen, ranglede han paa Hjemveien og stod og kopte og kopte efter dem i Grinden; der kom ingen Harer, men da han kom hjem til Kongsgaarden om Kvelden, stod Kongen færdig med Kniven og tog og skar tre røde Kemmer af Ryggen paa ham, strøede Peber og Salt i og kastede ham i Ormegaarden.

Om en Stund vilde Paal iveien til Kongsgaarden og gjæte Harerne til Kongen. Kallen sagde det Samme til ham og endda mere til; men han maatte afsted og han vilde afsted, der var ingen Raad for det, og det gif hverken værre eller bedre med ham, end det gif med Per. Kjerringen stod der og

rykkede og sled med Næsen i Bedklubben, han lo og syntes det var bare Morro, og lod hende staa der og hakke. Tjeneste fik han strax, det var ikke Nei til det; men Harene skjenede fra ham bort over alle Haugene, endda han sprængsløi, saa han pustede og bar sig som en Buhund i Solsteg, og da han kom hareløs til Kongsgaarden om Kvelden, stod Kongen færdig med Kniven paa Traakken og tog og skar tre brede røde Remmer af Ryggen paa ham og strøede Peber og Salt i, og saa i Drmegaarden med ham.

Da det led om en Stund, vilde Afkeladden i Beien og gjæte Kongens Hare, og det sagde han til Kallen; han syntes det kunde være saadant passe Arbeide til sig at fare i Skog og Mark og bort efter Jordbærbraaterne og ræke efter en Flot Hare og ligge og sove og lade sig i Solbakkerne stundomtil.

Kallen mente det, at der nok kunde være Arbeide, som passede bedre til ham; gif det ikke værre, saa gif det vist ikke bedre med ham, end det havde gaaet Brødrene hans; den som skulde gjæte Kongens Hare, fik ikke drage sig som en Daustof med Blyladder paa eller som en Flue i en Tjerekost; og naar de tog til at skjene i Solbakkerne, blev det anden Dands end at fange Lopper med Baatter paa; den som skulde slippe fra det med hel Ryg, fik være mere end leug og let, og flyve maatte han værre end et tørt Skind og en Fugleving.

„Ja, det fik ikke hjælpe hvorledes det var,“ sagde Esben Afkelad; „han vilde til Kongsgaarden og tjene Kongen, for nogen ringere Mand vilde han ikke tjene,“ sagde han, „og Harene skulde han nok gjæte, de kunde vel ikke være stort værre

end Gjeden og Kalven;" saa tog Afkeladden Stræppen paa Raffen og labbede ned af Baffen.

Da han havde gaaet langt og længre end langt, saa han tog til at blive rigtig sulten, kom han til den gamle Kjærringen, som stod med Næsen i Bedkubben og rykkede og sled og vilde løs.

"God Dag, Gamlemor," sagde Afkeladden, "staar du der og bryner Næsen din, din stoffars Krok du er?" sagde han.

"Nu har ikke Nogen kaldt mig Mor paa hundrede Aar," sagde Kjærringen, "men kom nu og hjælp mig løs og giv mig saa Tidt at leve af, for jeg har ikke haft Mad i min Mund i al den Tid, saa skal jeg gjøre dig et Morsstykke igjen," sagde hun.

"Ja, han syntes nok, hun kunde trænge til baade Mad og Drikke da," sagde Esben Afkelad.

Saa fløvede han Kubben for hende, saa hun fik Næsen ud af Bedsprungen, og satte sig til at æde og delte med hende, og Kjærringen havde god Madhug, det kan En nok vide, saa hun blev ved Broderparten af Nisten.

Da de vare færdige med det, gav hun Afkeladden en Pibe, som var slig, at naar han blæste i den ene Enden, saa spredte det sig til alle Kanter, det som han vilde have bort, og naar han blæste i den anden, saa sankede det sig sammen igjen; og om Piben blev borte eller kom fra ham, saa fik han den igjen, bare han ønskede den tilbage. Det var meget til Pibe, tænkte Esben Afkelad.

Da han kom til Kongsgaarden, tog de ham til Gjæter

strax, det var ikke ondts om Tjeneste der, og Koft og Løn skulde han have, og var han istand til at gjæte Kongens Hare, saa ingen kom bort, skulde han kænste saa Prindsessen ogsaa, men kom der bort nogen af dem, om det saa ikke var mere end en Hareunge, skulde de skjære tre røde Remmer af Ryggen hans, og Kongen var saa sikker paa det, at han gik bort og brynte Kniven med det samme.

Det skulde være en smal Sag at gjæte disse Harene, mente Esben Afkelad; for naar de gik ud, var mest saa tamme som en Faareflok, og saalænge han var i Færgaden og i Hjemhagen, havde han dem ogsaa i Flok og Følge, men da de kom op under Skogsaaften, og det led til Middags, saa Solen tog til at brænde og skinne i Braater og Rier, tog de paa at skjærpe og skjene bort mellem alle Haugene.

„Gaa mei da! hei, vil du gaa!“ skreg Esben Afkelad og blæste i den ene Ende af Piben, saa de fór til alle Verdens Kanter, og borte var de. Men da han kom frem paa en gammel Kullebund, saa blæste han i den anden Ende paa Piben, og fór han vidste Ordet af det, var Harene der og stod i Række og Råd, saa han kunde se dem over som en Trop Solbater paa en Exercerplads. Det var meget til Pibe, tænkte Esben Afkelad, saa lagde han sig til at jove bort i en Solbakke og Harene skjenede og skjøttede sig selv til Kveldstid; da blæste han dem sammen igjen og kom frem til Kongsgaarden med dem som med en Faareflok.

Kongen og Dronningen og Prindsessen med de stode i Svalen og undredes paa, hvad dette var for en Karl, som

gjætede Hæderne, saa han kom hjem med dem igjen, og Kongen talte og regnede dem og pegte med Fingeren og regnede dem igjen, men der var ikke borte saameget som en Hæderunge engang. „Det var Gut det!“ sagde Prindsessen.

Den næste Dagen for han tilfogs og skulde gjæte igjen, men som han laa og ladede sig i en Jordbrævaate, sendte de Stuepigen i Kongsgaarden bort til ham, for at hun skulde faa Rede paa hvorledes det gik til, at han var Karl for at gjæte Kongens Hæder saa vel.

Han tog frem og viste hende Piben, og saa blæste han i den ene Enden, saa de for som en Vind bort over alle Hauge og Aaser, og saa blæste han i den anden, saa de kom travende hjem paa Braaten og stod paa Række og Rød igjen.

„Det var en artig Pibe, syntes Stuepigen; hun skulde gjerne give hundrede Daler for den, om han vilde sælge den,“ sagde hun.

„Ja, det er meget til Pibe,“ sagde Esben Afselad, „og for Penge var den ikke tilfals, men vilde hun give ham de hundrede Dalerne og en Kys for hver Daler, saa skulde hun faa den,“ sagde han.

Ja bevares da, det skulde hun gjerne gjøre; hun skulde gjerne give ham to for hver Daler og Tak til.

Saa fik hun Piben, men da hun kom frem til Kongsgaarden, var Piben borte, for Esben Afselad havde pusket den til sig igjen, og da det led tilfvels, kom han hjem med Hæderne sine som med en anden Hæderflok, og alt det Kongen

regnede og pegte og talte, saa hjalp det ikke, for der manglede ikke et Haar.

Den tredie Dagen han gjætede, sendte de Prindsessen i Beien for at hun skulde faa Piben fra ham. Hun gjorde sig blid som en Lærke, og saa bød hun ham to hundrede Daler, om han vilde sælge hende Piben og sige hende, hvorledes hun skulde bære sig ad for at faa den vel hjem med sig.

„Ja, det er meget til Pibe,“ sagde Esben Afkelad, „og den var ikke tilfals,“ sagde han, „men det var det samme, han fik gjøre det for hendes Skyld, vilde hun give ham to hundrede Daler og en Kys paa Kjøbet for hver Daler, saa skulde hun faa Piben, og vilde hun beholde den, fik hun passe vel paa den; det var hendes Sag det.“

„Det var en høi Pris paa den Harepiben,“ syntes Prindsessen, og hun kvæde sig ligesom for Kysene, „men siden det var i Skogen, saa Ingen saa det eller hørte det, saa fik det skure, for Piben maatte hun have og vilde hun have,“ sagde hun, og da Esben Afkelad havde faaet det han skulde have, saa fik hun Piben, og saa gik hun og holdt og fingrede paa den hele Beien, men da hun kom til Kongsgaarden og skulde tage den op, var den borte mellem Fingrene paa hende.

Den næste Dag vilde Dronningen selv i Beien og faa fra ham Piben, og hun mente nok, hun skulde have Piben med sig ogsaa.

Hun var mere kneben paa Skillingen og bød ikke mere end femti Daler, men hun maatte lægge paa, saa det blev tre hundrede. Afkeladden sagde det var meget til Pibe, og det var et

rent Skambud, men for hendes Skyld fik det være det samme; vilde hun give ham tre hundrede Daler og en Smeldkys paa Kjøbet for hver Daler, saa fik hun have den. Det fik han velmaalt, for paa det Slaget var hun ikke saa pruten.

Da hun havde faaet Piben, baade bandt hun den fast og gjemte den vel til, men det gik ikke hende et Haar bedre end de Andre, for da hun skulde tage den frem, var Piben borte, og om Aftenen kom Esben Afstelad hjemdrivende med Kongens Harer, som med en veltæmt Faareslok.

„Det er Skrab alt tilhobe,“ sagde Kongen; „jeg faar nok i Veien selv, skal vi saa fra ham denne Skarvepiben; det bliver ikke anden Raad, kan jeg skjønne,“ og da Esben Afstelad var kommen vel tilskogs med Harerne den næste Dagen, saa strøg Kongen efter og fandt ham i den samme Solbakkens, som Kvindfolkene havde været i Kastelag med ham.

Ja, de vare fine Benner og vel forligte, og Esben teede ham Piben og blæste baade i den ene og i den anden Ende paa den, og Kongen syntes det var en artig Pibe og vilde endelig kjøbe den, om han saa skulde give tusind Daler for Piben.

„Ja, det er meget til Pibe, det,“ sagde Esben Afstelad, „og for Penge er den ikke tilfals,“ sagde han, „men ser du den hvide Hesten dernede?“ sagde han og pegte bort i Skogen.

„Ja det er min egen Hest, det er Hviten det,“ sagde Kongen; den var han god til at kjende selv.

„Ja, vil du give mig tusind Daler og kysse den hvide

Hesten, som gaar nedi Myren, bag der ved den store Furen, saa skal du saa Piben min."

"Er den ikke tilfals for nogen anden Pris?" sagde Kongen.

"Nei, den er ikke det," sagde Esben.

"Ja, men jeg faar vel Lov at lægge Silkelommestørklædet mit imellem," sagde Kongen.

Det kunde han saa Lov til, og saa fik han Piben og lagde den i Pengepungen sin, og den stak han i Lommen og knappede vel til for den, og saa strøg han afsted paa Hjemveien; men da han kom til Kongsgaarden og vilde tage frem Piben, var det ikke ligere med ham end med Kvindfolkene, han havde ikke Piben mere end de havde den; og Esben Afslad kom hjemdrivende med Hæreflokken, og der manglede ikke et Haar.

Kongen var baade hadsk og harm, fordi han havde narret dem allesammen, og snydt ham for Piben ogsaa, og nu skulde han miste Livet, det var ikke noget at spørge om; og Dronningen sagde det samme, det var bedst at rette en saadan Bedrager paa fersk Gjærning.

Esben mente det, at det hverken var ret eller rigtigt, for han havde ikke gjort andet end det, de havde sagt han skulde gjøre, og saa havde han værget Ryggen og Livet sit saagodt han kunde.

Saa sagde Kongen, at det fik være det samme, var han god for at lyve det store Bryggekæret saa fuldt, at det randt over, saa skulde han saa beholde Livet.

Det var hverken noget langt eller vanskeligt Arbejde det,

det troede han sig vel til, sagde Esben Afkelad, og saa tog han paa at fortælle, hvorledes det var gaaet med ham fra Førsten af; han fortalte om Kjærringen med Næsen i Stubben, og ret som det var saa sagde han: — „jeg maa Noget lyve ihob, skal Karret blive fuldt,“ — saa talte han om Piben han fik, og om Stuepigen, som kom til ham og vilde kjøbe den for hundrede Daler, og om alle Kysfene hun maatte give atpaa borte i Skogbassen, og saa talte han om Prindsessen, hvorledes hun kom til ham og kysede ham saa vel for Piben, saa Ingen saa eller hørte det borte i Skogen — „jeg maa Noget lyve ihob, skal Karret blive fuldt“ — sagde Esben Afkelad —; saa talte han om Dronningen, hvor kneben hun var paa Skillingen, og hvor slour hun var med Smeldkys — „jeg maa Noget lyve ihob, skal Karret blive fuldt,“ — sagde Esben Afkelad.

„Nu synes jeg det er temmelig fuldt jeg“ — sagde Dronningen.

„Na inte,“ sagde Kongen.

Saa tog han paa at tale om, at Kongen kom til ham, og om den hvide Hesten, som gik nede i Myren — og om han vilde have Piben fik han — „ja, med Forlov, jeg maa Noget lyve ihob, skal Karret blive fuldt,“ — sagde Esben Afkelad.

„Holdt, holdt, det er fuldt, Gut,“ skreg Kongen, „ser du ikke, det slømmer over Bredden paa Bryggefarret?“

Saa syntes Kongen og Dronningen, at det var bedst han fik Prindsessen og halve Riget; det var ingen Raad for det.

„Det var meget til Pibe det,“ sagde Esben Afkelad.

8. Krambodgutten med Gammeløstlasten.

Der var engang en Krambodgut; han var saa godt likt af Alle der han var, at de syntes han var for god til at staa bag Disken med Allen og Bismar. De vilde hjælpe ham til en Ladning til at fare udenlands med, og saa lod de ham vælge selv, hvad han vilde reise med. Han valgte Gammeløst og for til Tyrkiet med den. Der folgte han den godt; men da han skulde paa Hjemveien, traf han To, som havde dræbt en Mand, og det var ikke nok, at de havde dræbt ham i levende Live, men de for ilde med Riget, efterat han var død. Han kunde ikke taale at se paa, at de handlede saa urigtigt; saa kjøbte han Riget af dem og Jord til for Pengene sine og begrov det.

Langt om længe kom han lykkelig hjem, og det var baade vel og ilde; Nogle af dem, som havde hjulpet til og rustet ham ud, syntes han havde gjort en god Gjerning, men andre vare misfornøjede over, at han skulde kaste bort Pengene sine saaledes. Men saa vilde de prøve, om han ikke kunde gjøre det bedre en anden Gang og lod ham saa vælge en Last til. Han tog samme Lasten og samme Veien, og fik den endda bedre betalt. Men da han kom paa Hjemveien, traf han To, som havde røvet en Kongsdatter, og de havde da faaet Sæle paa hende og vare komne til at kjøre med hende, de havde klædt hende af til Bæltstedet, og gik en paa hver Side og pidskede paa. Gutten nysedes over dette, for det var et deiligt Fruen-

timmer. Saa spurgte han, om de vilde sælge hende. Ja, vilde han veie hende op med Sølvpenge, skulde han faa hende, og det blev ikke lang Affordring; han betalte det, de forlangte.

Langt om længe kom han lykkelig hjem igjen; men de som havde rustet ham ud, bleve saa rent mismodige over Hansdelen hans, at de landlyste ham. Saa maatte han reise over til England. Der opholdt han sig i fire Aar med sin Kæreste. Da var det deres Levevei, at hun var saadan Mester til at slaa Kniplinger, som han solgte for to Ort om Dagen.

En Dag traf han To, som var Uvenner, og den ene vilde pidske den anden op, fordi han var skydig ham halvanden Ort. Dette syntes Guttten var uligt, og betalte for ham. En anden Dag traf han to Reisende, som gav sig i Tale med ham og spurgte, om han havde Noget at sælge. Han havde ikke andet end Kniplinger, sagde han. Ja, de vilde kjøbe for tre Ort, og spurgte hvor han opholdt sig, og satte en Dag de skulde komme; paa den Dagen kom de ogsaa. Da de kom, var den Ene Broder til Kongsdatteren, og den Anden en, som hun var trolovet med, en Keisersøn. De fik Kniplingerne, som de havde afforderet om, og vilde have hende med sig hjem. Men hun vilde ikke være med, medmindre de vilde tage ham med og forsørge ham, thi han som havde frelst hende, vilde hun ikke forlade, saalænge hendes Livsdag var. De maatte gaa ind paa dette, vilde de have hende med. Da de skulde gaa ombord, gik Broderen og Søsteren først i Baaden; men da Keisersønnen skulde udi, skjød han fra Land og slængte sig oppi, og Guttten blev gjenstaaende. Skibet laa seilfærdigt, og seilede

saasnart de kom ombord. Men saa kom han, som han havde betalt halvanden Ort for, med Baad og reiste ombord med ham. Da blev Kongsdatteren saa glad, at hun tog af Fingeren sin en Guldring og gav ham, og saa skulde han ned i Bærelset, der hun laa.

De seilede i mange Dage, saa kom de til en vild Ø; der vilde de op at se efter Bilde, og saa stelte de det saaledes, at Broderen og den Korske, som havde frelst Kongsdatterens Liv, de skulde gaa paa hver sin Led af Øen, og Keisersønnen i Midten; og da Gutten var ringet, saa de ikke saa ham og han ikke dem, reiste de ombord, og saa blev han gjengaaende alene. Da vidste han ingen anden Raad, end at der maatte han være, og der blev han i syv Aar. Sit Ophold fik han af et frugtbart Træ, som han fandt, og da de syv Aar vare omme, kom der en gammel Mand og sagde til ham, „at idag skal din Kjæreste staa Brud,“ siger han, „de har ikke faaet et Ord af hende paa de syv Aarene, siden hun skiltes fra dig; men endda vil Keisersønnen ægte hende, fordi han skjønner hun er vettug, og fordi hun er saa rig.“ Og saa spørger Manden, om han ikke havde Lyst at komme til Bryllups. Saa siger han, det var vel noget En kunde vide; men han fik vel Lyske til helst at være der, han var kommen. — Men om en liden Stund, stod han i Gaarden, der Bryllupet var. Nu vilde han vide hvad Slags Mand det var, som havde ført ham did. Han var ikke noget Menneſke, sagde han, men en Aand. Det var ham, som han havde kjøbt og begravet i Tyrtiet. Saa forærede han ham et Glas og en Glaske med Drifkevarer paa og siger det, at han skulde

sende En med Bæfke til Rjøgemeſteren, at han ſkulde komme ud til ham. „Førſt ſkal du ſlaa i et Glas og drikke ſelv,“ ſagde han; „ſaa ſkal du ſlaa i et og ſkjænke Rjøgemeſteren, og ſaa ſkal du ſlaa i det tredie og ſende ind til Bruden; men førſt ſkal du tage Ringen af Fingern din og lægge i det Glasſet, du ſender hende.“

Da Rjøgemeſteren kom ind med Skjænken, ſagde Alle, hun maatte ikke drikke. Men Rjøgemeſteren ſagde: „førſt drak han, og ſaa drak jeg, ſaa maa vel hun trygt kunne drikke.“ Da hun havde drukket ud, kjendte hun Ringen, ſom laa paa Bunden i Glasſet, og vilde ud, og da hun kom ud, kjendte hun ham igjen, og tog ham om Halsen og kyſede ham, endda ſaa ſkjægget han var; for du kan vide, han havde hverken havt Koſt eller Kniv paa Skjægget ſit i ſyv Aar.

Men ſaa kom Kongen efter og vilde vide, hvad det var for Slags Kjærlighed, ſom var mellem dem. De blev hentet ind i et Værelſe, og fortalte hvorledes det var gaaet til fra Førſt til Sidſt. Saa befalede Kongen at hente Barberer, ſom ſkulde ſkrabe Børſterne af ham og pudſe ham, og Skrædder med ny Stadſklædning, og ſaa reiſte Kongen ind i Bryllupsſtuen og ſpurgte Brudgommen, denne Reiſerſønne, hvad Dom han vilde fælde over En, ſom baade havde ſtjaalet Liv og Væſte fra et Menneſke. Han ſvarede: „at en ſaadan Skarv førſt ſkulde hænges i Galgen, og ſiden ſkulde Kroppen brændes.“ Han blev tagen paa ſamme Maaden, ſom han havde fældet Dommen over ſig ſelv, og Krambodguten blev gift med Kongsdatteren og levede baade længe og lykkelig.

Saa var jeg ikke længere med, og jeg ved ikke hvorledes det gik; men det ved jeg, at den, som sidst fortalte dette Eventyr, lever den Dag i Dag, og det var Ole Olsen Hittli i Røldal.

9. Følgesvenden.

Der var engang en Bondegut, som drømte, at han skulde faa en Prindsesse langt borte i Landene, og hun var saa rød og hvid som Mælk og Blod og saa rig, at der aldrig kunde blive Ende paa Rigdommen hendes. Da han vaagnede, syntes han hun stod lys levende for ham endda, og han tyktes hun var saa fin og deilig, at han ikke kunde være til, om han ikke fik hende. Saa solgte han det han havde, og reiste ud i Verden for at lede hende op. Han gik langt og længre end langt, og om Vinteren kom han til et Land, hvor alle Alfaveiene laa ende bent ud og ikke gjorde nogen Bøining. Da han havde vandret lige frem et Fjerdingaars Tid, kom han til en By, og udenfor Kirkedøren laa der en stor Isklump, som der stod et Lig indi, og den spyttede hele Kirkealmuen paa, da de gik forbi den. Gutten undredes over dette, og da Præsten kom ud af Kirken, spurgte han, hvad det skulde være til. „Det er en grov Misdæder,“ sagde Præsten; „han er rettet for sin Ugudeligheds Skyld og opsat der til Spot og Spe.“

„Hvad er det, han har gjort da?“ spurgte Gutten.

„Her i Livet var han Vintapper,“ sagde Præsten, „og han blandede Vinen med Vand.“

Det syntes Gutten ikke var nogen farlig Gjerning, „og naar han havde bødet for det med Livet,“ sagde han, „kunde de gjerne lade ham komme i kristen Jord og have Fred efter Døden.“ Men det sagde Præsten ikke kunde gaa an paa noget Sæt og Vis, for der skulde Følk til at bryde ham ud af Jsen; der skulde Penge til at kjøbe Kristenjord af Kirken, Graveren skulde have Betaling for Graven, Kirkeeieren skulde have for Klokkerne, Klokkeren for Sungen og Præsten for Jordspaakastelsen.

„Tror du der er Noget, som vil betale alt det for en rettet Synder?“ spurgte han. „Ja,“ sagde Gutten, „naar han bare fik ham i Jorden, skulde han nok betale Gravøllet af det Besle han havde.

Præsten vilde ikke endda, men da Gutten kom med to Mand og spurgte, saa de hørte det, om han kunde nægte Jordspaakastelse, svarede han, at det torde han ikke.

Saa brød de Vintapperen ud af Isklumpen og lagde ham i kristen Jord; de viingede og sang over ham, og Præsten kastede Jord paa, og de drak Gravøl, saa de baade græd og lo om hverandre; men da Gutten havde køstet Gravøllet, havde han ikke mange Skillingen i Lommen.

Han gav sig paa Veien igjen; men han var ikke kommen langt, før der kom en Mand efter ham, som spurgte, om han ikke syntes det var øde at gaa saa alene.

„Nei, det syntes Gutten ikke, for han havde altid Noget at tænke paa,“ sagde han.

Manden spurgte, om han ikke vilde have en Tjener. „Nei,“ sagde Gutten, „jeg er vant ved at være min egen Tjener; derfor trænger jeg ingen, og om jeg aldrig saa gjerne vilde have en, saa har jeg ikke Raad til at have Tjener, for jeg har ikke Penge til Koft og Løn.“

„Tjener trænger du, det ved jeg bedre end du,“ sagde Manden, „og du trænger til en Tjener, du kan lide paa i Liv og Død.“ „Vil du ikke have mig til Tjener, kan du tage mig til Følgesvend; jeg lover dig, du skal have Gavn af mig, og det skal ikke koste dig en Stilling; jeg skal fragte mig selv, og Koft og Klæder skal det ikke have nogen Nød med.“

Ja, paa den Maade vilde han gjerne have ham til Følgesvend; siden reiste de sammen, og Manden gik for det meste foran og viste Veien.

Da de havde reist langt bort gennem Landene over Aaser og Heier, kom de til et Tværberg. Der bankede Følgesvenden paa og bad, at de skulde lukke op. Det lukkede sig op for dem ogsaa, og da de kom langt ind i Berget, kom Troldkjærringen frem med en Stol og bød dem; „Vær saa god at sidde ned; I kan være trætte,“ sagde hun.

„Sid selv!“ sagde Manden. Saa maatte hun sætte sig ned, og da hun havde sat sig, blev hun siddende der, for Stolen var sliq, at den ikke slap det, som kom nær den. Imens gik de omkring i Berget, og Følgesvenden saa sig omkring, til han fik se et Sværd, som hang over Døren. Det vilde han endelig have, og fik han det, lovede han Troldkjærringen, at han skulde slippe hende af Stolen.

„Nei,“ skreg hun, „bed mig om alt Andet! Alt Andet kan du faa, men ikke det, for det er mit Treføstersværd!“ (de vare tre Søstre, som eiede det sammen.) „Ja, saa kan du sidde der til Verdens Ende,“ sagde Manden. Men da hun hørte det, sagde hun, han skulde faa det, naar han vilde løse hende.

Saa tog han Sværdet og gik med det og lod hende sidde der alligevel.

Da de havde gaaet langt bort over nøgne Fjeld og vide Heier, kom de til et Tværberg igjen. Der bankede Følgesvenden paa og bød, at de skulde luffe op. Det gik som forrige Gang, det luffede sig op for dem, og da de kom langt ind i Berget, kom der frem en Troldkjærring med en Stol og bød, at de skulde sidde ned, „de kunde være trætte,“ sagde hun. „Sid selv,“ sagde Følgesvenden, og saa gik det hende som Søsteren hendes, hun torde ikke andet, og da hun kom paa Stolen, blev hun siddende der hun sad. Imens gik Gutten og Følgesvenden omkring i Berget, og han luffede op alle Skabe og Skuffer, til han fandt det han ledte efter; det var et Guldnøste. Det vilde han endelig have, og han lovede Troldkjærringen, at vilde hun give ham det, saa skulde han slippe hende af Stolen. Hun sagde, han kunde faa Alt det hun eiede, men det vilde hun ikke miste, for det var hendes Treføsternøste. Men da hun hørte det, at hun skulde blive siddende der til Dommедag, om han ikke fik det, saa sagde hun, at han fik tage det alligevel, naar han vilde løse hende.

Følgesvenden tog det han, men han lod hende blive siddende der hun sad.

Saa gik de mange Dage over Heier og gjennem Skove, til de kom til et Tværberg igjen. Der gik det ligeens som med de to forrige: Følgesvenden bankede paa; det luffede sig op, og inde i Berget kom der en Trolldkjærring med en Stol og bød dem sidde ned, fordi de kunde være trætte. Men Følgesvenden sagde: „Sid selv,“ og saa sad hun der. De havde ikke gaaet gjennem mange Bærelser, før han fik se en gammel Hat, som hang paa en Knag bag Døren. Den vilde Følgesvenden have; men Kjærringen vilde ikke være af med den, for det var Tresøsterhatten hendes, og gav hun den bort, saa blev hun rent ulykkelig. Men da hun hørte, at hun skulde blive siddende til Verdens Ende, hvis han ikke fik den, sagde hun, han kunde tage den, naar hun bare slap løs. Da Følgesvenden vel havde faaet Hatten, bød han hende blive siddende der hun sad, ligesom Søstrene hendes.

Langt om længe kom de til et Sund. Da tog Følgesvenden Guldnøstet og kastede det saa haardt mod Berget paa den anden Side Elven, at det kom tilbage igjen, og da han havde kastet det nogle Gange, blev det Bro. Denne gik de over Sundet paa, og da de vare komne paa den anden Side, bød Manden Gutten, at han skulde nøste Traaden op igjen det forreste han kunde, „for faar vi det ikke fort op, saa kommer de tre Trolldkjærringerne og river os i Stykker,“ sagde han. Gutten nøstede det forreste han orkede, og da der ikke var mere igjen, end den sidste Traaden, kom Trolldkjærringerne flygende;

de fløi til Vandet, saa Skibden stod foran dem, og greb efter Enden; men de vare ikke gode for at saa fat paa den, og saa druknede de i Sundet. Da de havde gaaet i nogle Dage til, sagde Følgesvenden: „Nu komme vi snart til det Slottet, hvor hun er, Prindsessen som du har drømt om, og naar vi komme did, faar du gaa ind, og si til Kongen, det du har drømt, og hvad det er du reiser efter.“ Da de kom frem, gjorde han det, og han blev nok saa vel modtagen; han fik et Rum til sig og et til Tjeneren sin, som de skulde være paa, og da det led til den Tid, de skulde have Mad, blev han buden til Middag ved Kongens eget Bord. Da han fik se Prindsessen, kjendte han hende strax igjen, og saa, at det var hende han havde drømt om han skulde saa. Han sagde hende Grindet han havde, og hun svarede at hun likte ham godt, og hun vilde gjerne tage ham, sagde hun, men først maatte han udstaa tre Prøver. Da de havde spist, gav hun ham en Guldsax, og saa sagde hun: „Den første Prøve er, at du skal tage og gemme den og give mig den igjen i Morgen Middag; det er ikke nogen vanskelig Prøve, det jeg kan tro,“ sagde hun, og drog paa Gjeben, „men kan du det ikke, saa mister du Livet, det er Loven, og saa bliver du rettet og lagt paa Steile og Hovedet sat paa Stage, saaledes som de Frierne, som du ser Hovedskaalerne og Benranglerne af udenfor Kongsgaarden.“

Det var vel nogen Kunst det, tænkte Gutten. Men Prindsessen var saa lystig og vilter, og floredes saaledes med ham, at han glemte baade Saxen og sig selv, og medens de styrede og basede, lurede hun Saxen fra ham, saa han ikke

mærkede det. Da han kom op paa Kammeret om Aftenen og fortalte, hvorledes det havde gaaet og det hun havde sagt, og om Saxen hun gav ham at gjemme, sagde Følgesvenden: „Du har vel Saxen hun gav dig?“ Han kjendte i alle Kommerne sine, men der var ingen Sax, og Gutten blev mere end ilde ved, da han skjønte den var borte. „Ja, ja, giv dig til Taals, jeg faar prøve at skaffe dig den igjen,“ sagde Følgesvenden, og gik ned i Stalden; der stod der en stor, diger Staldbuk, som hørte Prindsessen til, og den var slig, at den kunde flyve mange Gange fortere gjennem Luften, end den gik paa Marken. Saa tog han Tresøstersværdet og slog den mellem Hornene med, og sagde: „Naar rider Prindsessen til sin Kjæreste i Nat?“ Bukken brægede og sagde, det turde den ikke sige, men da den fik en Tryk til, sagde den, at Prindsessen skulde komme Kloffen elleve. Følgesvenden satte Tresøsterhatten paa sig, og saa var han usynlig, og ventede til hun kom. Da tog hun og smurte Bukken med en Salve, som hun havde i et stort Horn, og sagde: „Tilveirs, tilveirs over Mønsaas og Kirkespir, over Land, over Vand, over Berg, over Dal til min Kjæreste, som venter mig i Fjeldet i Nat.“ I det samme Bukken satte afsted, slængte Følgesvenden sig op bagpaa, og det gik som en Vind gjennem Veiret; de vare ikke længe om Veien. Net som det var, kom de til et Tværberg; der bankede hun paa, og saa fór det indgjennem Fjeldet med dem til Trollet, som var Kjæresten hendes. „Nu er der kommen en ny Frier, som vil have mig, min Ven,“ sagde Prindsessen, „han er ung og vakker; men jeg vil ikke have nogen

Anden end dig," sagde hun og gjorde sig lækker for Bergtrolsdet. „Saa satte jeg ham paa Prøve, og her er Særen han skulde gjemme og passe paa, pas den nu du!" sagde hun. Saa lo de saa inderlig godt begge to, som om de alt havde faaet Gutten paa Steile og Hjul. „Ja, jeg skal gjemme den, og jeg skal passe den, og jeg skal sove i Brudens Arm, naar Korpen haffer i Guttens Tarm," sagde Trolldet, og lagde Særen i et Jernskrin med tre Laase for; men idetsamme de slap Særen i Skrinet, tog Følgesvenden den. Der var ingen af dem, som kunde se ham, for han havde paa sig Tresøsterhatten, og saa laasede Trolldet igjen Skrinet for Ingenting, og Nøglerne gjemte han i Hullet paa den Bærten han havde Troldværk i; der skulde han have ondt for at finde den, mente det.

Da det led over Midnat, reiste hun hjem igjen. Følgesvenden satte sig bagpaa Buxen med hende, og de vare ikke længe om Hjemveien.

Om Middagen blev Gutten bedt ned til Kongens Bord; men da havde Prindsessen saadanne leie Fagter, og saa kjeit og spodsk var hun, at hun næsten ikke vilde se til den Siden, hvor Gutten sad. Da de havde spist, lagde hun Hæset rigtig i Helligdagsfolder, gjorde sig smørblid, og sagde: „Du har vel faaet den Særen, jeg bad dig gjemme igaar?" „Ja, har jeg saa, og her er den," sagde Gutten, tog den op og drev den i Bordet, saa det hoppede høit. Prindsessen kunde ikke blevet mere ilde ved, om han havde slaaet Særen i Ansigtet paa hende. Men hun gjorde sig lækker og blid alligevel og sagde: „Siden du har passet saa vel paa Særen, saa

kan det ikke være vanskeligt for dig at gjemme Guldnøstet mit, og passe paa det, saa du giver mig det igjen i Morgen Middag; men har du det ikke, saa skal du miste Livet og rettes, det er Loven," sagde hun. Det var en let Sag, mente Gutten, og tog og puttede Guldnøstet i Lommen. Men hun tog paa at spøge og flore med ham igjen, saa han glemte baade sig selv og Guldnøstet, og medens de styrede og bafede som allerbedst, stjal hun det fra ham, og lod ham gaa.

Da han kom op paa Kammeret og fortalte, hvad de havde sagt og gjort, saa spurgte Følgesvenden: „Du har vel Guld-
nøstet, hun gav dig?“ „Ja, det har jeg," sagde Gutten og greb i Lommen, der han havde lagt det; men nei, han havde ikke noget Guld-
nøstet, og nu blev han saa rent ilde ved igjen, at han ikke vidste, hvad han skulde gjøre af sig. „Ja, ja, slaa dig nu til Taals," sagde Følgesvenden, „jeg faar prøve at saa fat paa det," sagde han, tog Sværdet og Hatten og strøg til en Smed og fik lagt tolv Boger Bern paa Sværdet sit. Da han kom i Stalden, gav han Buxken et Slag mellem Hornene med det, saa den tumlede, og spurgte: „Naar rider Prindsessen til sin Kjæreste i Nat?“ „Kloffen Tolv," brægede Buxken.

Følgesvenden satte Treføsterhatten paa sig igjen og ventede, til hun kom sygende med Salvehornet og smurte Buxken. Saa sagde hun som første Gang: „Til Veirs, til Veirs, over Møns-
aas og Kirkespir, over Land over Vand, over Berg over Dal, til min Kjæreste, som venter mig i Fjeldet i Nat!" I det samme de satte afsted, slængte Følgesvenden sig bagpaa Buxken, og det gik som en Vind bort gjennem Veiret. Net som

det var, kom de til Troldberget, og da hun havde slaaet tre Slag, for de indigjennem det til Trolbet, som var Kjæresten hendes. „Svorledes har du gjemt Guldsaxen, jeg gav dig igaar, min Ven?“ sagde Prindsessen. „Frieren havde den og gav mig den igjen,“ sagde hun. Det var rent umuligt, sagde Trolbet, for det havde laaset den ned i et Skrin med tre Laase og gjemt Nøglen i Hullet paa Bærlen sin, men da de laasede op og saa efter, havde Trolbet ikke nogen Sax i Skrinet sit. Saa fortalte Prindsessen, at hun havde givet Frieren Guldnøstet sit. „Her er det,“ sagde hun, „for jeg tog det fra ham igjen, saa han ikke mærkede det, men hvad skal vi nu finde paa, siden han kan slige Kunst?“ Ja, Trolbet vidste ikke rigtig; men da de havde tænkt sig lidt om, fandt de paa, at de skulde gjøre op en stor Varme og brænde Guldnøstet, saa vare de sikke paa, at han ikke kunde saa det. Idetsamme hun kastede det til Varmen, stod Følgesvenden færdig og greb det, og ingen af dem saa det, for han havde Tresøsterhatten paa sig. Da Prindsessen havde været hos Trolbet en Stund, og det begyndte at lide mod Morgenens, reiste hun hjem igjen; Følgesvenden satte sig bagpaa Buxen med hende, og det gik baade fort og vel. Da Gutten var bedt til Middags, gav Følgesvenden ham Nøstet. Prindsessen var endnu mere kjækt og spodsk end den forrige Middag, og da de havde spist, snærpede hun Munden sammen og sagde: „Det er vel ikke saa vel, at jeg kunde saa igjen Guldnøstet mit, som jeg gav dig at gemme igaar?“ „Jo,“ sagde Gutten, „det skal du saa; her er det,“

sagde han, og slog det i Bordet, saa Bordet hoppede, og Kongen skvat høit i Beiret.

Prindsessen blev saa bleg som et Lig, men hun gjorde sig snart blid igjen og sagde, at det var godt gjort; nu havde hun bare en liden Prøve til; dersom du nu er saa flink, at du kan skaffe mig det, jeg tænker paa, til i Morgen Middag, saa skal du faa mig og have mig," sagde hun.

Gutten blev som om han var af dømt med Livet, for han syntes det var ikke muligt at vide, hvad hun tænkte paa, og endda mere umuligt at skaffe det, og da han kom paa Kammeret sit, var det næsten ikke muligt at stagge ham heller. Følgesvenden sagde, at han skulde være rolig, han skulde nok faa Greie paa Sagen, saaledes som han havde gjort begge de forrige Gange, og Gutten slog sig endelig til Ro og lagde sig til at sove. Imens for Følgesvenden til Smeden og fik lagt paa Sværdet sit fire og thye Boger Jern, og da det var gjort, gif han til Stalden og drev til Buxen mellem Hornene, saa den tumlede vægimellem. „Naar skal Prindsessen til sin Kjæreste i Nat?" sagde han. „Klokken Eet," brægede Buxen.

Da det led mod Tiden, stod Følgesvenden i Stalden med Tresøsterhatten paa, og da hun havde smurt Buxen og sagt som hun pleiede, at de skulde fare til Beirs til Kjæresten hendes, som ventede hende i Fjeldet, gif det afsted gjennem Beir og Vind igjen, og Følgesvenden sad bagpaa; men han var ikke lethændt denne Gangen, for ret som det var, gav han Prindsessen en Tryk hist og her, saa han mest helseslog hende. Da de kom til Bergvæggen, bankede hun i Porten, saa den aab-

nede sig, og de for ind gjennem Fjeldet til Bjæresten hendes. Da hun kom frem, jamrede hun sig, bar sig ilde og sagde, hun vidste ikke om Beiret kunde være saa haardt; men hun syntes, der var Nogen med, som slog baade hende og Buxken, og hun var vist baade gul og blaa over sin hele Krop, saa ilde havde hun faret paa Beien, og saa fortalte hun, at Friieren havde skaffet Guldugstet ogsaa; hvorledes det gif til, kunde hverken hun eller TrolDET skjønne. „Men ved du, hvad jeg nu har fundet ud?“ sagde hun. Nei, det kunde ikke TrolDET vide. „Ja,“ svarede hun, „jeg har sagt, at han skulde skaffe mig det, som jeg tænkte paa, til i Morgen Middag, og det var Hovedet dit. Tror du han kan skaffe det, min Ven?“ sagde Prindsessen og kjælede for TrolDET. „Det tror jeg inte,“ sagde TrolDET, og det spur det paa, og saa lo det og skogrede som en Gast, og baade TrolDET og Prindsessen tænkte, at Gutten før skulde komme til at klæde Steile og Hjul, og at Korpen skulde haffe hans Dine ud, før han kunde skaffe Hovedet til TrolDET.

Da det led paa Morgensiden, skulde hun hjem igjen, men hun var ræd, sagde hun, for hun syntes der var Nogen efter hende, og hun torde ikke reise hjem alene; TrolDET maatte følge hende paa Hjemveien. Ja, TrolDET skulde følge hende, og det fik frem Buxken sin, for det havde Magen til Prindsessens, og det smurte den og salvede den mellem Hornene. Da TrolDET havde sat sig paa, hængte Følgesvenden sig bagpaa med det, og saa gif det affied bort gjennem Luften til Kongsgaarden; men paa Beien slog Følgesvenden TrolDET og Buxken og gav dem

Tryk paa Tryk og Slag i Slag med Sværdet sit, saa de dalede mere og mere, og tilsidst vare de næsten paa Veien til at synke ned i Havet, som de fór over. Da TrolDET skjænte, det var saa galt ude, fulgte det Prindsessen lige hjem i Kongsgaarden og stod igjen udenfor, for at se hun kom godt og vel hjem. Men idetsamme hun lukkede Døren efter sig, hug Følgesvenden Hovedet af TrolDET, og strøg op paa Kammeret til Gutten. „Her er det, Prindsessen tænkte paa,“ sagde han. Ja, det var baade godt og vel, kan En vide, og da Gutten blev bedt ned til Bordet, og de havde spist, var Prindsessen saa blid som en Lærke; „Du har kanske det, jeg tænkte paa?“ sagde hun.

„Jamen har jeg det,“ sagde Gutten, han rev det frem under Kjøleslaget sit, og slog det i Bordet, saa at Bordet og hele Stellet reiste over Ende. Prindsessen blev som hun havde ligget i Jorden, men hun kunde ikke nægte, at det var det, hun havde tænkt paa, og nu maatte han saa hende, som hun havde lovet. Saa blev der druffet Bryllup, og der blev stor Glæde over hele Kongeriget. Men Følgesvenden tog Gutten tilside og sagde til ham, at han nok kunde luffe sine Dine og lade som om han sov om Brudenatten, men hvis han havde sit Liv kjær og vilde lyde ham, da maatte han ikke lade det komme en Blund paa dem, før han havde skilt hende ved TrolDhammen, hun havde paa, og den skulde han pidse af hende med Riset af ni nye Birkelimer, og den skulde han slide af hende i tre Kar med Melt; først skulde han skrubbe hende i et Kar med fjorgammel Myse, saa skulde han gnide hende

i Surmælk, og saa skulde han skille hende i et Spødmælkfar; Pimerne laa under Sengen og Karrene havde han sat i Krogen; det var færdigt altsammen. Ja, Gutten lovede, han skulde lyde ham, og gjøre som han sagde. Da de vare komne i Brudesengen om Aftenen, lod Gutten som om han lagde sig til at sove. Prindsessen reiste sig op paa Albuen og saa paa ham, om han sov, og killede ham under Næsen. Gutten sov ligegodt. Saa laggede hun ham i Haaret og i Skjægget. Men han sov som en Stok, troede hun. Saa drog hun frem en stor Slagterkniv under Hovedpuden og vilde haffe Hovedet af ham; men Gutten for op slog Kniven af Haanden paa hende, og greb hende i Haaret. Saa pidkede han hende med Nisene og sled dem op paa hende, til der ikke var en Pinde igjen. Da det var gjort, kastede han hende i Mysefaret, og da fik han se, hvad hun var for et Dyr; hun var sort som en Korp over hele sin Krop; men da han havde skrubbet hende i Myse, og skuret hende med Surmælk og skillet hende op i Spødmælk, var Trolldhammen gaaet af hende, og hun var saa blid og deilig, at hun aldrig havde været saa deilig før.

Den andre Dagen sagde Følgesvenden, at de maatte reise. Ja, Gutten var reisefærdig og Prindsessen ogsaa, for Hjemmegiftet havde for længe siden været istand. Om Natten førte Følgesvenden alt det Guld og Sølv og alle de Kostbarheder, som var igjen efter Trollet i Fjeldet, til Kongsgaarden, og da de skulde reise om Morgen, var det saa fuldt overalt i hele Gaarden, at de mest ikke kunde komme frem; det Hjemmegifte

var mere værd end hele Kongens Land og Rige, og de vidste ikke, hvorledes de skulde faa fragtet det med sig. Men Følgesvenden vidste Raad for al Slags Uraad. Der var igjen sex flige Bukke efter Trollet, som kunde flyve i Luften. Dem læsede og ladede de faa med Guld og Sølv, at de maatte gaa efter Marken og ikke orkede at lette sig og flyve med det, og det som Bukkene ikke vare istand til at bære, maatte blive igjen i Kongsgaarden. Saa reiste de langt og længre end langt, men tilsidst bleve Bukkene faa trætte og opgivne, at de ikke orkede at gaa længre. Gutten og Prindsessen vidste ingen Raad, men da Følgesvenden saa, at de ikke kunde komme afsted, saa tog han hele Hjemmegiftet paa Raffen, lagde Bukkene ovenpaa, og bar det saa langt frem, at det ikke var mere end en halv Mil did, hvor Gutten havde Hjemmet sit. Saa sagde Følgesvenden: „Nu maa jeg skilles fra dig; jeg kan ikke blive med dig længre.“ Men Gutten vilde ikke skilles fra ham, han vilde ikke miste ham hverken for Lidet eller Meget. Ja, saa blev han med en halv Mil til, men længre kunde han ikke følge, og da Gutten bad og nødte ham, at han skulde følge med hjem og blive hos ham, eller idetmindste være med og ture Hjemkommerøl hos Far hans, sagde Følgesvenden Nei, det kunde han ikke. Nu maatte han skilles fra ham; for de ringede efter ham med Himmeriges Klokker; han var Vintapperen, som stod i Isklumpen udenfor Kirkedøren, som Alle spyttede paa; og han havde været hans Følgesvend og hjulpet ham, fordi han gav det han havde for at skaffe ham Fred

og faa ham i kristen Jord. „Han havde faaet Lov at følge ham et Aar,“ sagde han, og nu var Aaret omme.

Da han var borte, lagde Gutten igjen al Rigdommen sin, og reiste tomreb's hjem. Saa turede de Hjemkommerpl, faa det baade hørtes og spurgtes over syv Kongeriger, og da de vare færdige med det, fik de Vinterdrift al Vinteren baade med Buffene og med de tolv Hestene, som Far hans havde, før de fik kjørt hjem alt Guldet og Sølv.

10. Peik.

Der var engang en Mand og en Kone; de havde en Søn og en Datter, som vare Tvillinger, og de vare saa lige, at de ikke kunde skilles fra hverandre ved andet end Klædselen. Gutten kaldte de Peik. Han var lidet til Nytte, mens Forældrene levede, for han havde ikke Hug til andet end at gjøre Nar af Folk, og han var saa fuld af Spik og Spilopper, at Ingen kunde være i Fred for ham; men da de vare døde, blev det værre og værre, han vilde ikke tage sig nogen Ting til; han gjorde bare Ende paa det, som var igjen efter dem, og lagde sig ud med alle Mennesker. Søsteren strævede og farede alt det hun orkede, men det vilde ikke monne, og saa sagde hun til ham, hvor galt dette var, at han ikke vilde gjøre noget Gavn og spurgte:

„Hvad skal vi have at leve af, naar du har gjort Ende paa Alt?“

„Saa vil jeg ud og narre En,“ sagde Peif.

„Ja, da kommer Du tidsnok, Peif,“ sagde Søsteren.

„Jaar prøve,“ sagde Peif.

Tilfidsst saa havde de ikke Mere, for det var Ende paa Alt, og Peif lakkede afsted, og han gif og han gif, til han kom til Kongsgaarden. Der stod Kongen i Svalen, og da han fik se Gutten, saa sagde han:

„Hvor skal du hen idag, Peif?“

„Na, jeg skulde bort og se, om jeg kunde saa narret En,“ sagde Peif.

„Kan du ikke narre mig da?“ sagde Kongen.

„Nei, jeg kan nok ikke det, for jeg glemte Narrestikkene mine hjemme,“ sagde Peif. „Kan du ikke gaa efter dem?“ sagde Kongen, „for jeg kunde have lyst til at se, om du er sliig en Spillopmager som Folk siger,“ sagde han.

„Jeg duer ikke til at gaa,“ sagde Peif.

„Jeg skal laane dig Hest og Sadel,“ sagde Kongen.

„Jeg duer ikke til at ride heller,“ sagde Peif. „Vi skal løfte dig oppaa,“ sagde Kongen; „saa hænger du vel paa.“

Saa, Peif han kløede og klørede sig i Sovedet, som om han vilde rive Luggen af, og lod dem løfte sig paa Hesten, og der sad han og slang baade hid og did, saalænge Kongen kunde se ham, og Kongen lo, saa det taarede i Øinene, for sliig en Rytter til Hest havde han aldrig seet før. Men da Peif var kommen ind i Skogen bagom Haugen, saa Kongen ikke kunde se ham længer, sad han som han var spigret paa Hesten, og red afsted som han havde sjaalet baade Øg og

Grime, og da han kom til Staden, folgte han baade Hesten og Sadeln.

Kongen gif der imens og stundede og ventede paa, at Peif skulde komme slingrende tilbage igjen med Narrestikkene sine, og lo stundomtil, naar han kom i Hug, hvor ynkelig han saa ud da han sad og slang paa Hesten som en Høfsæl, der ikke vidste til hvad for en Kant den skulde falde af; men det varede syv Lange og syv Brede, og der kom ingen Peif, saa skjøjnte Kongen tilsidst, at han var narret og snydt baade for Hest og for Sadel, endda Peif ikke havde Narrestikkene med sig, — og saa blev det en anden Lyd, for da blev Kongen fundt og vilde bort og dræbe Peif.

Men Peif havde faaet vidst Dagen han skulde komme, og sagde til Søsteren sin, at hun skulde sætte paa Begjængryden med en Draabe Vand i. Med det samme Kongen kom, rev Peif Gryden af Varmen og ind paa Stabben med den, og fogte Grød paa Huggestabben.

Kongen undrede sig paa dette og blev saa rent forundret, at han glemte det han kom efter.

„Hvad vil du have for den Gryden?“ sagde han.

„Jeg kan ikke være af med den,“ sagde Peif. „Hvorfor kan du ikke det?“ sagde Kongen, „jeg skal gjøre dig Ret for den,“ sagde han.

„Jo, den sparer mig baade Bryd og Penge, baade Skovleie og Hugstøln, baade Kjøring og Føring,“ sagde Peif. „Det er det samme, jeg giver dig hundrede Daler,“ sagde Kongen; „nu har du narret af mig Hest og Sadel og Vid-

fel paa Kjøbet; men det faar gaa for det det er, naar jeg faar Gryden," sagde han. „Ja, saa fik han have den da," sagde Peik.

Da Kongen kom hjem, bad han Fremmede og lagede til Gjæstebuds, men Maden skulde de koge i den nye Gryden, og den tog han og satte midt paa Gulvet. De Fremmede troede, Kongen var bleven tullet, og gik der og dnyttede paa hverandre og lo af ham, og han gik omkring Gryden og kaglede og kaglede og sagde alt i Tæt: „Ja, ja, vi bære lidt, ja ja, vi bære lidt, nu koger den snart;" men det blev ingen Røg. Saa skjøjte han, at Peik havde været ude med Narrestikkene sine og lurt ham igjen, og nu vilde han afsted og dræbe ham.

Da Kongen kom, stod Peik ude ved Laaven.

„Vilde hun ikke koge?" sagde han. „Nei hun vilde ikke det," sagde Kongen; „men nu skal du undgjelde for det," sagde han og vilde frem med Kniven.

„Det skal du faa mig til at tro," sagde Peik, „for du tog ikke Stabben."

„Skal tro, det ikke er Løgn du farer med," sagde Kongen.

„Det er Stabben det staar paa; hun koger ikke uden —" sagde Peik.

Hvad han da skulde have for den. Tre hundrede Daler var den vel værd; men for hans Skyld fik den gaa for Tohundrede, sagde Peik. Saa fik han Stabben og reiste med og bød Fremmede og lagede til Gjæstebuds og satte Gryden paa Stabben midt inde i Stuen. De Fremmede troede, han var bleven baade Tul og Tøsse, og de gik der og gjorde bare

Gab af ham, og han kaglede og kaglede om Gryden og sagde, ret som det var: „Vi lidt, nu koger hun, nu koger hun snart,“ men det blev ikke mere af det paa Stabben end paa bare Gulvet. Saa skjønte han, at Peik havde været ude med Narrestiffene sine den Gangen ogsaa. Han rev sig i Luggen, og vilde afsted og dræbe ham igjen, og nu skulde han ikke spare ham, enten han laa vel eller ilde.

Men Peik havde laget sig til at tage imod ham igjen. Han slagtede en Bæder og tog og havde Blodet i Blæren og Bomskindet og passede det ned i Barmen paa Søster sin og sagde for hende, hvad hun skulde sige.

„Hvor er Peik?“ skreg Kongen; han var saa fundt, at han skald i Maalet.

„Han er saa skrøbelig, at han ikke orker at røre sig,“ sagde hun, „og saa skulde han prøve at faa en Søn.“

„Du faar vække ham,“ sagde Kongen.

Nei, det turde hun ikke, for han var saa hastig.

„Ja, jeg er endda hastigere,“ sagde Kongen, „og vækker ikke du ham, saa skal jeg — —“ sagde han og tog bortved Siden, der Kniven var. Nei, saa skulde hun til at vække ham; men Peik vendte sig hastig om i Sengen, drog ud en liden Kniv, og rispede hende i Blæren og Bædervommen, saa Blodspruten stod af Barmen paa hende, og hun faldt overende paa Gulvet som hun var død.

„For en Fanden du er Peik,“ sagde Kongen; „nu har du jo skaarret ihjel Søster din, og det saa jeg staar og ser paa det,“ sagde han.

„Det er ikke farligt med Viget, saalænge det er Veir i Næsen paa mig,“ sagde Peik, og fik frem et Bukkehorn, som han gav sig til at tude paa, og da han havde tudet en Brudeflaat, saa satte han det ind til Kroppen paa hende og blæste Liv i hende igjen, saa hun stod op, som der ikke feilede hende nogen Ting.

„Bevares vel for dig Peik! Kan du dræbe Folk og blæse Liv i dem igjen ogsaa du da?“ sagde Kongen.

„Ja hvad Raad var det for mig ellers,“ sagde Peik. „Jeg kom til at dræbe alle dem jeg kom nær, for jeg er saa hastig af mig, ser du,“ sagde han.

„Ja jeg er ogsaa hastig til Sinds,“ sagde Kongen, „og det Hornet maa jeg have; jeg skal give dig hundrede Daler for det, og saa faar det være det samme, jeg faar give dig efter, at du narrede af mig Hesten og at du snød mig paa Gryden og Stabben og hele Resten.“

Peik kunde nødig undvære det, men for hans Skyld fik han have det, og saa fik Kongen det og reiste hjem, det for-
teste han kunde, og han var ikke før kommen hjem, før han maatte til at prøve det; han tog til at frangle og trætte med Dronningen og den ældste Datteren sin, og de trættede igjen og sagde ham imod; men før de vidste Ordet af det, drog han ud Kniven og skar dem ihjel, saa de faldt stendøde overende, og de Andre rømte Stuen, saa rædde bleve de.

Kongen gif og drev paa Gulvet en Stund og snakkede om, det var ikke farligt med Viget, saalænge det var Veir i det, og andet Sligt, som havde rendt gennem Munden paa

Peik, og saa fik han frem Hornet og til at tude og blæse; men endda han blæste alt det han orkede baade den Dagen og den anden, saa fik han ikke blæst Liv i dem; de vare døde og de bleve døde, baade Dronningen og Datteren, og han maatte koste dem i Jorden, og holde Gravøl paa Kjøbet.

Saa vilde han til Peik og tage ham af Dage igjen, men Peik havde sine Runer ude, saa han vidste af ham, at han kom, og han sagde til Søsteren sin:

„Nu faar du skifte Klæder med mig, og reise afsted, saa maa du saa og have, alt vi eier.“

Ja, hun skiftede Klæder med ham og pakkede sammen og reiste afsted det forreste hun vandt, og Peik sad igjen der alene i Søsterklæderne.

„Hvor er han Peik?“ sagde Kongen, han kom saa hadst og saa findt gennem Døren.

„Han er reist sin Vej,“ sagde han, som sad igjen i Søsterklæderne. „Ja, havde han nu været hjemme, saa skulde jeg have dræbt ham,“ sagde Kongen; „det var ikke værdt at spare Livet paa sliq en Skjelm,“ sagde han.

„Han havde sine Runer ude og vidste, at Kongen kom, og vilde tage ham af Dage for Narrestikkene han for med, men mig lod han blive igjen her baade madløs og pengeløs,“ sagde Peik, og gjorde sig saa lækter og sin som en Gjente.

„Vær du med til Kongsgaarden, skal du saa Noks af — det er ikke værdt at sidde og sulte borti Hytten for dig,“ sagde Kongen.

Ja, det vilde han gjerne, og saa tog Kongen ham med

fig og lod ham lære Alting og holdt ham som sin egen Datter, og det var mest som Kongen havde igjen de tre Døttrene sine, for Peikegutten sømmede og syede og laa og legte med dem og var sammen med dem baade sent og tidligt.

Da det led en Tid, kom der en Kongssøn paa Frieri did.

„Ja, jeg har tre Døttre,“ sagde Kongen, „det staar paa, hvem du vil have af dem.“

Han skulde faa Lov at gaa op i Sykkammeret og snakke og gjøre sig kjendt med dem, og saa likte han bedst Peik og kastede et Silkeplag i Fanget paa ham, og saa tog de paa at lage til Bryllup, og da det led om en Stund, kom Skyldfolkene hans og Kongens Folk og tog paa at ture og driffe Bryllup; men da det led paa Aftenen den første Bryllupsdagen, torde ikke Peik blive længer og lagde afsted fra Kongsgaarden ud paa Vidden, saa Bruden ikke var at finde; men det var det som værre var, begge Kongsdøttrene fik ondt saa braadt, og ret som det var, kom der reisende to Smaaprinsser til Verden, saa Folket maatte fare hjem midt i den bedste Legen og Bryllupsturingen.

Kongen blev baade harm og sorggiven, og tog til at tvivle og undres paa, om det ikke var Peik, som havde været ude igjen.

Saa satte han sig paa Hesten og red ud, for han syntes, det blev for ødt at være hjemme; men da han kom ud paa Jorden, sad Peik paa en Sten og spillede paa Mundharpe.

„Sidder du her du, Peik,“ sagde Kongen.

„Javist sidder jeg her, hvor skulde jeg ellers sidde,“ sagde Peik.

„Nu har du narret mig grovt Gang paa Gang,” sagde Kongen; „men kom nu og vær med hjem, saa skal jeg dræbe dig.“

„Ja, det er vel saa det,” sagde Peik, „naar det ingen anden Raad er, saa faar jeg vel til jeg med,” sagde han.

Da de kom hjem til Kongsgaarden, gjorde de istand en Tønde, som Peik skulde puttes ned i, og da den var færdig, førte de den op paa et høit Fjeld; der skulde han ligge tre Dage og tænke over det han havde gjort, før de væltede ham udover og tilsfjords.

Den tredie Dagen kom der en rig Mand gaaende, og Peik sad indi Tønden og sang: „Til Himmerig og til Paradis, til Himmerig og til Paradis skal jeg fare; men inte vil jeg, og inte vil jeg i Engleskare.“

Da Manden hørte dette, spurgte han, hvad han skulde give ham for at komme i Steden hans.

Det fik vel blive Meget, mente Peik, for der stod ikke Skyds tilsfagt til at fare til Himmerige alle Dage.

Manden vilde give ham Alt det han eiede, og saa slog han ud Bunden og krøb ned i Tønden istedenfor Peik.

„Lykke paa Reisen,” sagde Kongen; „nu farer du tilsfjords fortere, end om du for med Kentskys, og nu er det ude baade med dig og Narrestikkene dine,” sagde han.

Før Tønden var halvveis udover Fjeldet, var der ikke en hel Stav og Stump igjen af den eller af ham som var indi. Men da Kongen kom hjem til Kongsgaarden, var Peik der før ham, og sad paa Traakken og spille paa Mundharpe.

„Sidder du der, du Peik?” sagde Kongen.

„Ja vist sidder jeg her, hvor skulde jeg sidde ellers,“ sagde Peik. „Jeg kan vel faa leiet Hus her til alle Hestene og Fæet og Pengene mine.“

„Hvor væltede jeg dig hen, saa du fik al den Rigdommen?“ spurgte Kongen.

„Na, du væltede mig tilfjords,“ sagde Peik, „og da jeg kom tilbunds, var der nok at tage af baade Heste og Fæ, baade Guld og Gods; de gik i Flokke og laa i Hobe saa store som Hus,“ sagde han.

„Hvad vil du have for at vælte mig samme Veien?“ sagde Kongen.

„Na, det er ikke mere paakostet det,“ sagde Peik, „du tog ikke Noget af mig, saa vil ikke jeg have Noget af dig heller.“

Saa stoppede han Kongen i en Tønde, og rullede ham ndover, og da han havde givet ham Frissheds ud over Fjeldet, reiste han hjem til Kongsgaarden. Der tog han og holdt Bryllup med den yngste Kongsdatteren. Siden styrede han Land og Rige, men han glemte Narrestikkene sine, og glemte dem vel, saa der hverken hørtes eller spurgtes mere om Peikgutten, men bare om selve Kongen.

11. Kjetten, som var saa fæl til at æde.

Der var engang en Mand, som havde en Kjette, og den var saa fælt stor og slem til at æde, at han ikke kunde have hende længer. Saa skulde hun til Elvs med en Sten

om Halsen, men før hun skulde afsted, fik hun et Maal Mad. Kjærringen satte til hende et Grøbsfad og et lidet Trug med Madsfedt. Det rev hun i sig og satte afsted ud gjennem Binduet. Der stod Manden paa Laaven og trefselede.

„God Dag, du Mand i Huset,“ sagde Kjættten.

„God Dag, du Kjætte,“ sagde Manden; „har du faaet dig noget Mad idag?“ sagde han.

„Na, jeg har faaet lidt; men jeg er mest fastende,“ sagde Kjættten; „det var bare et Grøbsfad og et Fedttrug, og husk mig, tar jeg ikke dig og,“ sagde hun, og saa tog hun og aad op Manden.

Da hun havde gjort det, gif hun i Fjøsset; der sad Kjærringen og mellede. „God Dag, du Kjærring i Fjøsset,“ sagde Kjættten.

„God Dag, er du der, du Kjætte?“ sagde Kjærringen.

„Har du ædt op Maden din?“ sagde hun.

„Na, jeg har ædt lidt idag, men jeg er mest fastende,“ sagde Kjættten, „det var bare et Grøbsfad og et Fedttrug og Manden i Huset, og husk mig tager jeg ikke dig og,“ sagde hun, og saa tog hun og aad op Kjærringen.

„God Dag, du Ko paa Baasen,“ sagde Kjættten til Bjeldkoen.

„God Dag, du Kjætte,“ sagde Bjeldkoen, „har du faaet dig noget Mad idag?“ sagde hun.

„Na jeg har faaet lidt, men jeg er mest fastende,“ sagde Kjættten; „det var bare et Grøbsfad og et Fedttrug og Manden i Huset og Kjærringen i Fjøsset, og husk mig, tar jeg

ikke dig og," sagde Kjættén, og saa tog hun og aad Bjeldkoen og.

Saa satte hun op i Hjemhagen; der stod en Mand og Løvede.

„God Dag, du Løvmand i Hagen," sagde Kjættén.

„God Dag, du Kjætte; har du faaet dig noget Mad idag?" sagde Løvmanden.

„Na jeg har faaet lidt, men jeg er mest fastende," sagde Kjættén; „det var bare et Grøbsfad og et Fedttrug, og Manden i Huset og Kjærringen i Fjøsset og Bjeldkoen paa Baasen, og husk om mig, tager jeg ikke dig og," sagde hun, og saa tog hun og aad Løvmanden ogsaa.

Saa kom hun til en Stenrøs; der stod Røskatten og tittede ud.

„God Dag, du Røskat i Stenrøsen," sagde Kjættén.

„God Dag, du Kjætte; har du faaet dig noget Mad idag?" sagde Røskatten.

„Na, jeg har faaet lidt, men jeg er mest fastende," sagde Kjættén; „det var bare et Grøbsfad og et Fedttrug og Manden i Huset og Kjærringen i Fjøsset og Bjeldkoen paa Baasen og Løvmanden i Hagen, og husk om mig, tar jeg ikke dig og," sagde Kjættén, og saa tog hun og aad op Røskatten ogsaa.

Da hun havde gaaet lidt til, kom hun til et Hasleflær; der sad Træbjørnen og sankede Nødder.

„God Dag, du Træbjørn i Busken," sagde Kjættén.

„God Dag, du Kjætte, har du faaet dig noget Mad idag?" sagde Træbjørnen.

„Aa, jeg har faaet lidt, men jeg er mest fastende i Dag," sagde Kjætten; „det var bare et Grøbsfad og et Fedttrug og Manden i Huset og Kjærringen i Fjøsset og Bjeldkoen paa Baafen og Løvmanden i Hagen og Røskatten i Stenrøsen, og huffom mig, tager jeg ikke dig og," sagde Kjætten, og saa tog hun og aad op Skornen ogsaa.

Da hun havde gaaet et Stykke til, mødte hun Mikkell Ræv, som gif og luskede borte i Skovbredden.

„God Dag, du Mikkell Snittom," sagde Kjætten.

„God Dag, du Kjætte; har du faaet noget Mad i Dag?" sagde Ræven.

„Aa, jeg har faaet lidt, men jeg er mest fastende," sagde Kjætten; det var bare et Grøbsfad og et Fedttrug og Manden i Huset og Kjærringen i Fjøsset og Bjeldkoen paa Baafen og Løvmanden i Hagen og Røskatten i Stenrøsen og Træbjørnen i Kjærret, og huffom mig, tar jeg ikke dig og." sagde Kjætten, og saa tog han og aad op Ræven ogsaa.

Da hun havde gaaet lidt til, mødte hun en Hare.

„God Dag, du hoppende Hare," sagde Kjætten.

„God Dag, du Kjætte; har du faat dig noget Mad i Dag?" sagde Haren.

„Aa, jeg har faaet lidt, men jeg er mest fastende," sagde Kjætten; „det var bare et Grøbsfad og et Fedttrug og Manden i Huset og Kjærringen i Fjøsset og Bjeldkoen paa Baafen og Løvmanden i Hagen og Røskatten i Stenrøsen og Træbjørnen i Kjærret og Mikkell Snittom, og huffom mig, tar

jeg ikke dig og," sagde Kjættten, og saa tog hun og aad op Haren ogsaa.

Da hun havde gaaet et Stykke til, mødte hun en Graaben.

„God Dag, du Graaben Glup," sagde Kjættten.

„God Dag, du Kjætte; har du faaet dig noget Mad i Dag?" sagde Graabenen.

„Aa, jeg har faaet lidt, men jeg er næsten fastendes," sagde Kjættten; det var bare et Grødsfad og et Fedttrug og Manden i Huset og Kjærringen i Fjøsset og Bjeldkoen paa Baasen og Løvmanden i Hagen og Røskatten i Stenrøsen og Træbjørnen i Kjærret og Mikkil Snittom og hoppende Hare, og husk om mig, tager jeg ikke dig og," sagde Kjættten, og saa tog hun og aad op Graabenen ogsaa.

Saa gik hun tilfjøs, og da hun havde gaaet langt og længre end langt, over Berg og dybe Dale, saa mødte hun en Bjørnunge.

„God Dag, du Bjørn Buxop," sagde Kjættten.

„God Dag, du Kjætte; har du faaet dig noget Mad idag?" sagde Bjørnungen.

„Aa, jeg har faaet lidt, men jeg er næsten fastendes," sagde Kjættten; „det var bare et Grødsfad og et Fedttrug og Manden i Huset og Kjærringen i Fjøsset og Bjeldkoen paa Baasen og Løvmanden i Hagen og Røskatten i Stenrøsen og Træbjørnen i Kjærret og Mikkil Snittom og hoppende Hare og Graaben Glup og husk om mig, tar jeg ikke dig og," sagde Kjættten, og saa tog hun og aad op Bjørnungen med.

Da Kjættten havde gaaet et Stykke til, saa mødte hun

Bingsen, som rev i Stubben saa Føskén fæg, saa arg var den, fordi den havde mistet Ungen sin.

„God Dag, du Vinne Vidst,“ sagde Kjættén.

„God Dag, du Kjætte; har du faaet nogen Mad i Dag?“ sagde Bingsen.

„Na, jeg har faat lidt, men jeg er mest fastendes,“ sagde Kjættén; „det var bare et Grødfad og et Fedttrug og Manden i Huset og Kjærringen i Fjøsét og Bjeldkoen paa Baasen og Løvmanden i Hagen og Røskatten i Stenrøsen og Træbjørnen i Kjærret og Miffel Snittom og hoppende Hare og Graaben Glup og Bjørn Buxop og husk mig, tager jeg ikke dig og,“ sagde Kjættén, og saa tog hun og aad op Bingsen ogsaa.

Da Kjættén kom lidt længre frem, saa mødte hun selve Bamsen.

„God Dag, du Bamsé Brakar,“ sagde Kjættén.

„God Dag, du Kjætte; har du faat noget Mad i Dag?“ sagde Bamsen.

„Na, jeg har faat lidt, men jeg er mest fastende,“ sagde Kjættén; „det var bare et Grødfad og et Fedttrug og Manden i Huset og Kjærringen i Fjøsét og Bjeldkoen paa Baasen og Løvmanden i Hagen og Røskatten i Stenrøsen og Træbjørnen i Kjærret og Miffel Snittom og hoppende Hare og Graaben Glup og Bjørn Buxop og Vinne Vidst og husk mig, tager jeg ikke dig og,“ sagde Kjættén, og saa tog hun og aad op Bamsen ogsaa.

Saa gif Kjættén langt og længre end langt til hun

kom til Bygds igjen; der mødte hun et Brudefølge paa Veien.

„God Dag, du Brudefølge paa Veien,“ sagde Kjættten.

„God Dag, du Kjætte; har du faaet dig noget Mad i Dag?“ sagde Brudefølget.

„Na, jeg har faat lidt, men jeg er mest fastende,“ sagde Kjættten; det var bare et Grødsfad og et Fedttrug og Manden i Huset og Kjærringen i Fjøsset og Bjeldkøen paa Baasfen og Løvmanden i Hagen og Røskatten i Stenrøsen og Træbjørnen i Kjærret og Mikkil Snittom og hoppende Hare og Graaben Glup og Bjørn Buxop og Vinne Bidst og Bamse Brakar, og husk mig, saa tager jeg dig ogsaa,“ sagde Kjættten, og saa for hun paa dem og aad baade Brud og Brudgom og hele Følget med Kjøgemester og Spillemand og Heste og Alt.

Da hun havde gaaet et Stykke til, kom hun til Kirken; der mødte hun et Ligfølge.

„God Dag, du Ligfølge ved Kirken,“ sagde Kjættten.

„God Dag, du Kjætte; har du faaet noget Mad i Dag?“ sagde Ligfølget.

„Na, jeg har faat lidt, men jeg er mest fastende,“ sagde Kjættten; „det var bare et Grødsfad og et Fedttrug og Manden i Huset og Kjærringen i Fjøsset og Bjeldkøen paa Baasfen og Løvmanden i Hagen og Røskatten i Stenrøsen og Træbjørnen i Kjærret og Mikkil Snittom og hoppende Hare og Graaben Glup og Bjørn Buxop og Vinne Bidst og Bamse Brakar og Brudefølget paa Veien og husk mig, saa tar jeg dig og,“ sagde Kjættten, og saa satte hun paa Ligfølget og aad baade Liget og Følget.

Da Kjættten havde faaet Riget tillivs, saa bar det til Himmels med hende, og da hun havde gaaet langt og længre end langt, saa mødte hun Maanen i Skyen.

„God Dag, du Maane i Skyen,“ sagde Kjættten.

„God Dag, du Kjætte; har du faaet dig noget Mad i Dag?“ sagde Maanen.

„Na, jeg har faat lidt, men jeg er mest fastende,“ sagde Kjættten; „det var bare et Grøbsfad og et Fædttrug og Manden i Huset og Kjærringen i Tjøsset og Bjeldkoen paa Baasen og Løvmanden i Hagen og Røskatten i Stenrøsen og Træbjørnen i Kjærret og Miffel Snittom og hoppende Hare og Graaben Glup og Bjørn Buxop og Bingse Bidst og Bjørn Brakar og Brudefølget i Veien og Rigfølget ved Kirken og huskom mig, æder jeg ikke dig og,“ sagde Kjættten, og saa satte hun paa Maanen og aad den op baade med Ny og med Næ.

Saa gif Kjættten langt og længre end langt, saa mødte hun Solen.

„God Dag, du Sol paa Himlen,“ sagde Kjættten.

„God Dag, du Kjætte; har du faaet dig noget Mad i Dag?“ sagde Solen.

„Na, jeg har faaet lidt,“ sagde Kjættten; „det var bare et Grøbsfad og et Fædttrug og Manden i Huset og Kjærringen i Tjøsset og Bjeldkoen paa Baasen og Løvmanden i Hagen og Røskatten i Stenrøsen og Træbjørnen i Kjærret og Miffel Snittom og hoppende Hare og Graaben Glup og Bjørn Buxop og Bingse Bidst og Bjørn Brakar og Brudefølget i Veien og Rigfølget ved Kirken og Maanen i Skyen og huskom mig,

tar jeg ikke dig og," sagde Kjættten, og saa satte hun paa den og aad op Solen paa Himlen.

Saa gik Kjættten langt og længre end langt, til hun kom til en Bro; der mødte hun en diger Gjedebuk.

„God Dag, du Buk paa Broen den brede," sagde Kjættten.

„God Dag, du Kjætte; har du faat dig noget Mad i Dag?" sagde Bunken.

„Na jeg har faaet lidt, men jeg er mest fastende," sagde Kjættten; „det var bare et Grøbsfad og et Fedttrug og Manden i Huset og Kjærringen i Fjøsset og Bjeldkoen paa Baasfen og Løvmanden i Hagen og Røskatten i Stenrøsen og Træbjørnen i Kjærret og Mikkil Snittom og hoppende Hare og Graaben Glup og Bjørn Buxop og Vinne Bidsk og Bamse Bravkar og Brudeskølget i Veien og Ligsølget ved Kirken og Maanen i Skyen og Solen paa Himlen, og husk mig, nu tar jeg dig og," sagde Kjættten.

„Det skal vi nappes om," sagde Bunken og stangede til Kjættten, saa den røg udover Broen og for til Elv, og der sprak den.

Saa krøb de frem og for hver til sig, og vare lige gode som før alle de som Kjættten havde ædt, baade Manden i Huset og Kjærringen i Fjøsset og Bjeldkoen paa Baasfen og Løvmanden i Hagen og Røskatten i Stenrøsen og Træbjørnen i Kjærret og Mikkil Snittom og hoppende Hare og Graaben Glup og Bjørn Buxop og Vinne Bidsk og Bamse Bravkar og Brudeskølget paa Veien og Ligsølget ved Kirken og Maanen i Skyen og Solen paa Himlen.

13. Hønen som faldt i Bryggekarret.

Der var engang en Tuppe og en Toppe, som gik ude paa Ageren og spændte og sparkede og plukkede.

Net som det var, fandt Hønen et Bygkorn, og Hønen fandt en Humlekolde, og saa skulde de gjøre Malt og brygge Buleøl.

„Jeg plukker Byg, og jeg mælder Malt og brygger Øl, og Ølet er godt!“ kaglede Hønen.

„Er Børteren vel stærk?“ sagde Hønen, og fløj op paa Raskanten og vilde smage, men da han skulde bukke sig og drikke en Taar, tog han til at flaxe i Bingerne, og saa faldt han paa Hovedet i Bryggekarret og druknede.

Da Hønen saa det, blev hun saa rent udaf sig, at hun fløj op paa Skorstenshylden og gav sig til at skræle og græde: „faat, faat, faat Skade, faat, faat, faat Skade,“ skreg hun i eetvæk og vilde aldrig holde op igjen.

„Hvad skader dig Tuppe Hønemor, siden du sørger og græder saa?“ sagde Haandkværnen.

„Jo, Toppe Hønesfar faldt i Bryggekarret og druknede, og der ligger han død,“ sagde Hønen, „derfor sørger og græder jeg.“

„Ja, kan jeg ikke gjøre Andet, saa skal jeg male og smale,“ sagde Haandkværnen, og til at male saa fort den kunde.

Da Stolen hørte dette, saa sagde den: „Hvad feiler dig Kværn, siden du smaler og maler saa fort?“

„Jo, Toppe Hanefar faldt i Bryggefarret og druknede, Tuppe Hømemor sidder paa Murhylden og sørger og græder, derfor smaler og maler jeg,“ sagde Haandværnen.

„Kan jeg ikke gjøre Andet, saa skal jeg riste,“ sagde Stolen, og gav sig til at knage og knirke.

Dette hørte Døren; saa sagde den: „Hvad feiler dig? Hvorfor rister du, Stol?“

„Jo, Toppe Hanefar faldt i Bryggefarret og druknede, Tuppe Hømemor sidder paa Murhylden og sørger og græder, og Haandværnen maler; derfor rister og knirker og knager jeg,“ sagde Stolen.

„Ja, kan jeg ikke gjøre Andet, saa skal jeg skræle og smælde og pibe og hvine,“ sagde Døren, og til at flyde op og slaa sig igjen og laate og larme, saa det var ondt at høre paa, og det næsten gik til Marv og Ben.

Dette hørte Flisdunken.

„Hvorfor piber og skrælder du saa, Dør?“ sagde den.

„Jo, Toppe Hanefar faldt i Bryggefarret og druknede; Tuppe Hømemor sidder paa Murhylden og sørger og græder, Haandværnen maler og smaler, og Stolen rister og knirker; derfor skrælder og smælde jeg,“ sagde Døren.

„Ja, kan jeg ikke Andet, saa skal jeg støve og ryge,“ sagde Flisdunken, og til at støve og ryge, saa Stuen stod i en Sky.

Dette saa Riven, som stod udenfor og tittede gjennem Binduet med Skafet.

„Hvorfor ryger du saa, Flisdunk?“ sagde den.

„Jo, Toppe Hanefar faldt i Bryggekarret og druknede, Tuppe Hønemor sidder paa Murhylden og sørger og græder, Haandkværnen maler og smaler, Stolen rifter og knirker, Døren skrælber og smælber; derfor støver og ryger jeg,“ sagde Flisdunken.

„Ja, kan jeg ikke gjøre Andet, saa skal jeg rage og rive,“ sagde den, og til at rage rundt omkring.

Dette stod Døsen og saa paa.

„Hvorfor river og rager du saa, Rive?“ sagde den.

„Toppe Hanefar faldt i Bryggekarret og druknede, Tuppe Hønemor sidder paa Murhylden og sørger og græder, Haandkværnen maler og smaler, Stolen rifter og knirker, Døren skrælber og smælber, Flisdunken støver og ryger; derfor river og rager jeg i Ring,“ sagde Riven.

„Ja, kan jeg ikke Andet,“ sagde Døsen, „saa skal jeg skjælve og riste i Bladene mine.“

Dette mærkede Fuglene.

„Hvorfor skjælver og rister du saa, Døp?“ sagde Fuglene til den.

„Toppe Hanefar faldt i Bryggekarret og druknede, Tuppe Hønemor sidder paa Murhylden og sørger og græder, Haandkværnen maler og smaler, Stolen rifter og knirker, Døren skrælber og smælber, Flisdunken støver og ryger, Riven river og rager; derfor skjælver og rister jeg,“ sagde Døsen.

„Ja, kan vi ikke Andet, saa vil vi plukke Fjærene af os,“ sagde Fuglene, og til at pille og plukke, saa Fjæren søg.

Dette stod Manden og saa paa, og da han saa Fjæren fæg, saa spurgte han Fuglene:

„Hvorfor plukke I Fjæren af jer, Fugle?“

„Toppe Hanefar faldt i Bryggekarret og druknede, Tuppe Hønemor sidder paa Murhylden og sørger og græder, Haandkværnen maler og smaler, Stolen rister og knirker, Døren skrælber og smælber, Flisbunken støver og ryger, Riven river og rager, Ospen skjælver og rister, derfor pille og plukke vi Fjærene af os,“ sagde Fuglene.

„Ja, kan jeg ikke Andet, saa vil jeg rive ifund Limerne,“ sagde Manden, og til at rive og slide i Sopolimerne, saa Riskvistene fæg baade i Øst og Vest.

Kjærringen stod og kogte Kveldsgrøden og saa paa dette.

„Hvorfor river du ifund Limerne, Mand?“ sagde hun.

„Jo, Toppe Hanefar faldt i Bryggekarret og druknede, Tuppe Hønemor sidder paa Murhylden og sørger og græder, Kværnen smaler og maler, Stolen rister og knirker, Døren skrælber og smælber, Flisbunken støver og ryger, Riven rager og river, Ospen skjælver og rister, Fuglene piller og plukker Fjæren af sig, derfor river jeg Limerne ifund,“ sagde Manden.

„Ja, saa vil jeg kline Grøden rundt alle Bæggene,“ sagde hun, og det gjorde hun ogsaa: hun tog den ene Eleven efter den anden og klinte rundt alle Bæggene, saa Ingen kunde se hvad de var gjort af, for bare Grød.

Saa drak de Gravøllet til Hanen, som faldt i Bryggekarret og druknede, og vil du ikke tro det, kan du rejse did og smage baade paa Øllet og paa Grøden.

13. Pandekagen.

Der var engang en Kone, som havde syv sultne Børn, og dem stegte hun Pandekage til; Naamelskage var det, og den laa i Panden og æste saa tyk og god, at det var en Lyst at se paa den; og Børnene stod omkring, og Gamlesar sad og saa paa. „Aa, lad mig saa lidt Pandekage, Mor min, jeg er saa sulten,“ sagde det ene Barnet.

„Aa kjære dig,“ sagde det andet.

„Aa kjære, vene dig,“ sagde det tredje.

„Aa kjære, vene, snille dig,“ sagde det fjerde.

„Aa kjære, vakre, vene, snille dig,“ sagde det femte.

„Aa kjære vakre, vene, gode, snille dig,“ sagde det sjette.

„Aa kjære, vakre, vene, gode, snille, søte dig,“ sagde det syvende, og saa bad de om Pandekage allesammen, det ene vakrere end det andet, for de vare saa sultne og saa snilde.

„Ja, Børnene mine, bi nu bare, til den vender sig,“ sagde hun — til jeg faar vendt den, skulde hun have sagt — saa skal I saa Pandekage allesammen, deilig Naamelskage, se bare, hvor tyk og fornøjet den ligger der.

Da Pandekagen hørte dette, blev den ræd, og ret som det var, saa vendte den sig af sig selv og vilde ud af Panden; men den faldt ned i den paa den anden Side igjen, og da den havde stegt sig lidt paa den ogsaa, saa den blev fastere i Fisken, sprat den ud paa Gulvet og trillede afsted som et Hjul ud igjennem Døren og bort efter Veien.

Hei da, Kjærringen efter med Panden i den ene Haand og Eleven i den anden, det forteste hun kunde, og Børnene efter hende igjen, og Gamlesfar hinkede ogsaa efter.

„Hei, vil du bie, knib den, tag den, hei da!“ skreg de i Munden paa hverandre og skulde tage den paa Spranget og fange den igjen; men Pandefagen trillede og trillede, og ret som det var, var den saa langt undaf, at de ikke kunde se den, for Pandefagen var flinkere tilbens end allesammen.

Da den havde trillet en Stund, saa mødte den en Mand.

„God Dag, Pandefage,“ sagde Manden.

„Gud signe, Mand Brand,“ sagde Pandefagen.

„Kjære min Pandefage, tril ikke saa fort, men bi lidt og lad mig saa æde dig,“ sagde Manden.

„Naar jeg har gaaet for Røne Krone, Gamlesfar'n og syv Skrigerbarn, saa kan jeg vel gaa for dig, Mand Brand,“ sagde Pandefagen, og trillede og trillede til den mødte en Høne.

„God Dag, Pandefage,“ sagde Hønen.

„God Dag, Høne Pøne,“ sagde Pandefagen.

„Kjære min Pandefage, tril ikke saa fort, men bi lidt og lad mig saa æde dig,“ sagde Hønen.

„Naar jeg har gaaet for Røne Krone og Gamlesfar'n, syv Skrigerbarn og Mand Brand, saa kan jeg vel saa gaa for dig, Høne Pøne,“ sagde Pandefagen og trillede som et Hjul bortover Beien. Saa mødte den en Hane.

„God Dag, Pandefage,“ sagde Hanen.

„God Dag, Hane Pane,“ sagde Pandefagen.

„Kjære min Pandefage, tril ikke saa fort, men bi lidt og lad mig saa æde dig,“ sagde Hanen.

„Naar jeg har gaaet for Kone Krone, Gamlesar'n og syv Strigerbarn, for Mand Brand og for Høne Pøne, saa kan jeg vel saa gaa for dig, Hane Pane,“ sagde Pandefagen og tog paa at trille og trille det forreste den orkede. Da den havde trillet en lang Stund, saa mødte den en And.

„God Dag, Pandefage,“ sagde Anden.

„God Dag, Ande Vande,“ sagde Pandefagen.

„Kjære min Pandefage, tril ikke saa fort, men bi lidt og lad mig saa æde dig“ sagde Anden.

„Naar jeg har gaaet for Kone Krone, Gamlesar'n og syv Strigerbarn, for Mand Brand, Høne Pøne og for Hane Pane, saa kan jeg vel saa gaa for dig, Ande Vande,“ sagde Pandefagen og tog paa at trille og trille, det forreste den orkede. Da den havde trillet en lang, lang Stund mødte den en Gaas.

„God Dag, Pandefage,“ sagde Gaasen.

„God Dag, Gaase Vaase,“ sagde Pandefagen.

„Kjære min Pandefage, tril ikke saa fort, men bi lidt og lad mig saa æde dig,“ sagde Gaasen.

„Naar jeg har gaaet for Kone Krone, Gamlesar'n, og syv Strigerbarn, for Mand Brand, Høne Pøne, Hane Pane og for Ande Vande, saa kan jeg vel saa gaa for dig, Gaase Vaase,“ sagde Pandefagen og trillede afsted igjen.

Da den saa havde trillet en lang, lang Stund igjen, saa mødte den en Gasfe.

„God Dag, Pandekage,“ sagde Gasfen.

„God Dag, Gasfe Vasfe,“ sagde Pandekagen.

„Kjære min Pandekage, tril ikke saa fort, men bi lidt og lad mig saa æde dig,“ sagde Gasfen.

„Naar jeg har gaaet for Rone Krone, Gamlesar'n, og syv Skrigerbarn, for Mand Brand, for Høne Pøne, Hane Pane, Ande Bande og for Gaase Baase, saa kan jeg vel saa gaa for dig, Gasfe Vasfe,“ sagde Pandekagen og tog paa at trille og trille, det forteste den orkede.

Da den havde trillet en lang, lang Stund, saa mødte den en Gris.

„God Dag, Pandekage,“ sagde Grisen.

„God Dag, Gylte Grisefylte,“ sagde Pandekagen og tog paa at trille og trille, det forteste den orkede.

„Nei, bi lidt,“ sagde Grisen, „du trænger ikke til at braa-flyve saa, vi to kan da gaa i Mag og flaa Følge over Skogen, for det skal ikke være rigtig trygt der,“ sagde den. Det tykte Pandekagen, det kunde være noget i, og saa gjorde de saa; men da de havde gaaet en Stund, kom de til en Bæk. Grisen slød paa Flæsket, det var ingen Sag for ham; men Pandekagen kunde ikke komme over.

„Sæt dig paa Trynet mit,“ sagde Grisen, „saa skal jeg fragte dig over,“ sagde han.

Pandekagen gjorde saa.

„Nøf, Nøf!“ sagde Grisen og tog Pandekagen i een Dafs, og da Pandekagen ikke kom længer, er ikke Næglen længer heller.

14. Gutten med Oldunken.

Der var en Gang en Gut, som havde tjent længe hos en Mand nordenfjelds. Denne Manden var en Mester til at brygge Øl; det var saa urimelig godt, at der ikke fandtes Mage til det. Da Gutten skulde reise derfra, og Manden skulde betale ham Lønnen, han havde tjent, vilde han ikke have andet end en Dunk af Juleøllet. Ja, den fik han og gif afsted med, og han bar den baade langt og længe, men jo længre han bar paa Oldunken, des tungere blev den, og saa begyndte han at se sig omkring, om der kom Nogen, som han kunde drikke med, saa Ølet kunde minke og Dunken letne. Længt om længe traf han en gammel Mand med et stort Stjæg.

„God Dag,“ sagde Manden.

„God Dag igjen,“ sagde Gutten.

„Hvor skal du hen?“ sagde Manden.

„Jeg leder efter Nogen at drikke med, saa jeg kan faa lettet paa Dunken min,“ sagde Gutten.

„Kan du ikke ligesaa godt drikke med mig som med en Anden?“ sagde Manden; „jeg har faret baade vidt og langt, saa jeg baade er træt og tørst.“

„Jo, kan jeg saa,“ sagde Gutten, „men hvor kommer du fra, og hvad er du for en Mand da?“ sagde han.

„Jeg er Borherre og kommer fra Himmerige jeg,“ sagde Manden.

„Dig vil jeg ikke drikke med,“ sagde Gutten; „for du gjør saa stor Forskjel paa Folt her i Verden og skifter Netten saa

uligt, saa nogle blive saa rige og nogle saa ringe; nei, dig vil jeg ikke drikke med," sagde han og labbede affted igjen med Dunken sin.

Da han havde gaaet et Stykke til, blev Dunken saa tung igjen, saa han syntes, han ikke orkede at bære den længre, medmindre der kom Nogen, han kunde drikke med, saa Ølet kunde minke i Dunken. So, saa traf han en styg skranglet Mand, som kom flygende saa fort.

„God Dag," sagde Manden.

„God Dag igjen," sagde Gutten.

„Hvor skal du hen?" sagde Manden.

„Aa, jeg leder efter Nogen at drikke med, saa jeg kan faa lettet paa Dunken min," sagde Gutten.

„Kan du ikke ligesaa godt drikke med mig som med en Anden?" sagde Manden. „Jeg har faret baade vidt og langt saa jeg er træt og tørst," sagde han.

„So, kan jeg saa," sagde Gutten, „men hvad er du for En, og hvor kommer du fra?" spurgte Gutten.

„Jeg? jeg er Fanden og kommer fra Helvede jeg," sagde Manden.

„Nei," sagde Gutten; „du bare piner og plager Folk, og der det er nogen Ulykke paa Jærde, der sige de altid, det er din Skyld, dig vil jeg ikke drikke med," sagde han.

Saa gif han langt og længer end langt igjen med Øldunken sin, til han syntes den blev saa tung, at han ikke orkede at bære den længre. Han tog paa at se sig omkring igjen, om der ikke kom Nogen, han kunde drikke med, saa Dun-

ken kunde letne. So langt om længe, saa kom der en Mand igjen, og han var saa tør og sfranglet, at det var et Vidunder, at han kunde hænge sammen.

„God Dag,“ sagde Manden.

„God Dag igjen,“ sagde Gutten.

„Hvor skal du hen?“ sagde han til Gutten.

„Jeg skulde se, om jeg kunde finde En at drikke med, saa Dunken min kunde letne lidt, den bliver saa tung at bære,“ sagde Gutten.

„Kan du ikke drikke med mig ligesaagodt som med en Anden?“ sagde Manden.

„So, kan jeg saa,“ sagde Gutten. „Hvad er du for En da?“ sagde han.

„De kalde mig for Døden,“ sagde Manden.

„Dig vil jeg drikke med,“ sagde Gutten, og lagde ned Raggens sin og gav sig til at tappe Øl i Bollen. „Du er en fagna*) Mand, for du gjør Alle lige, baade rige og fattige.“

Saa drak han ham til, og Døden syntes det var en herlig Drik, og da Gutten undte ham vel, drak de til Skiftes, saa Ølet minkede og Raggens lettede.

Tilsidst sagde Døden: „jeg har aldrig kjendt Drik, som smagte bedre og gjorde mig saa godt, som det Ølet du har skjænket mig, og jeg ved ikke, hvad jeg skal gjøre dig til Gode for det;“ men da han havde tænkt sig om en Stund, saa

*) Dygtig og agtværdig, som man kan fortroe sig til og vente noget Godt af.

sagde han, at Raggen aldrig skulde blive tom, hvormeget de drak af den, og Øllet som var paa den, skulde blive til Helsebod, saa Gutten kunde gjøre Syge friske igjen bedre end nogen Doktor. Og saa sagde han, at naar han kom ind til en Syg, da skulde Døden altid være der og vise sig for ham, og det skulde han have til et sikkert Mærke, at naar Døden sad ved Fødderne, saa kunde han redde den Syge med en Helse-drik af Raggen, men sad han ved Hovedgjerdet, saa gaves der hverken Hjelperaad eller Helse-drik, for da hørte den Syge Døden til.

Gutten blev snart navnspurgt, saa han blev hentet vidt og bredt, og han hjalp Mangfoldige til Helsen igjen, som det ikke havde været Hjelp for. Naar han kom ind og saa, hvor Døden sad hos den Syge spaaede han enten Liv eller Død, og altid var han sandspaaed. Han blev baade en rig Mand og en mægtig Mand, og tilfældst blev han hentet til en Kongsdatter langt borte i Landene. Hun var saa farlig syg, at ingen Doktor troede sig til at hjælpe hende mere, og saa lovede de ham Alt, hvad han kunde ønske og forlange, om han kunde frelse hende. Da han kom ind til Kongsdatteren, sad Døden ved Hovedgjerdet, men han sad og blundede og nikkede, og medens han sad saaledes, kjendte hun sig bedre. „Her gjelber det Liv eller Død,“ sagde Doktoren, „og det er vel ingen Frelse, om jeg ser ret,“ sagde han. Men de sagde, han maatte frelse hende, om det saa skulde koste Land og Rige. Saa saa han paa Døden, og medens han sad der og blundede igjen, vinkede han til Tjenerne, at de

skulde vende Sengen i en Hast, saa Døden blev siddende ved Fødderne, og idetsamme det var gjort, gav han hende Helse-driksen, saa hun var frelst.

„Nu spørg du mig!“ sagde Døden, „og nu er det kvit mellem os.“

„Jeg var nødt til det, om jeg skulde vinde Land og Rige,“ sagde Gutten.

„Det skal ikke hjælpe dig stort,“ sagde Døden; „din Tid er ude, for nu hører du mig til.“

„Ja, skal det saa være, saa lad det saa være,“ sagde Gutten; „men du lader mig vel saa Lov til at læse ud Herrens Bøn først,“ sagde han.

Ja, det skulde han saa Lov til; men han påseede sig vel for at læse Herrens Bøn; alt Andet læste han, men Fadervor kom aldrig paa hans Tunge, og tilsidst mente han, at han havde snydt Døden for Alvor. Men da Døden syntes, at det drøiede for længe, saa gik han did en Nat, og hængte op en stor Tavle med Fadervor paa over Sengen til Gutten. Da han vaagnede, begyndte han at læse paa den og samlede sig ikke rigtig, før han kom til Amen; men da var det for sent.

Indhold.

	Side.
1. Hjemmuseu og Hjelmuuseu	3
2. „Gouuuag Mauu!“ — „Oueftaft“	6
3. Haneu og Ræueu	18
4. Verueu lønueu iue anuerleueu	10
5. Muue Gaafæg	14
6. Beuefrif meu Hæue	27
7. Gjuete Kougeu Hære	35
8. Krambuuueu meu Gammeuoftlaueu	45
9. Følgeueueu	49
10. Peif.	64
11. Rjæueu fou ue faa fæl til at æue	73
12. Haneu fou falbu i Bruygekarret	82
13. Hæuefægeu	86
14. Guueu meu Oluueu	90

Nr. 8 er faa næu fou ue i Skriftprouet er muigt, gjuuueu meu Fortællereu eue Oru. Nr. 9 og 12 har været trykt i Illuftreret Kæleuueu fou 1855. Nr. 9 er paa eu Del Kæueueu og Forbeuueu næu, temmeu uforæueu, meueu Nr. 12 er omfortalt efter eu beue og fuluueuueuueu Ræue.

